

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

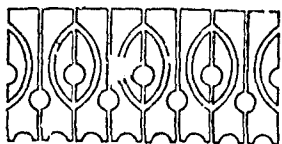
Organ al Uniunii Generale a Notarilor
Comunali și Cercuali
din România

CUPRINSUL:

1 Legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române, de: Virgil Ionescu Darzeu, Director Min. de Int. 2 După alegeri, de: Victor Ungur 3 Meditare, de: Victor Varna 4 Strângeți rândurile, de: Ioachim Sas 5 Alcolismul la sate, de: Un notar din Oltenia Regatului	◆ ↓ ◆	6 Salarizarea notarilor, de: Carol Izsáky 7 Activitatea Reuniunilor Județene 8 Lege electorală pentru Adunarea deputaților și Senat. 9 Ordonanțe cu caracter administrativ 10 Rezumate de Jurisprudență 11 Publicațiune.

Apare în 1 și 15 a fiecărei luni.

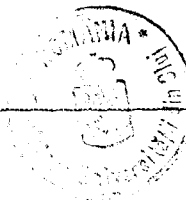
◆
MANUSCRISELE
se primesc până în 10 și 25 a lunii și nu se înapoiază

ABONAMENTUL:
Pe 1 an 200 Lei
Pe 1/2 an 100 Lei

ADRESA:

Notariatul — Primăria

p. u. _____

județul: _____

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc, președintele Uniunii notari-
lor profesor al școlii de notari, Lugoj. :-

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

Legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române.

În un articol, publicat în coloanele acestei reviste, arătam neajunsul mare pe care-l încearcă atât locuitorii, cari din diferite cauze n'au făcut cererile la timp pentru a li se constata și acorda cetățenia română, și deci au rămas neînscrise, cum și pentru țară, strecurându-se între români, mulți, cari n'ar fi avut dreptul de a fi considerați cetățeni ai acestui Stat, precunizând modificarea legii din 23 Februarie 1924, prin introducerea unui articol unic, al *revizuirii*.

Cu această modificare, s'ar înlătura cauzele de mai sus, și s'ar readuce liniștea acolo, unde, greșala sau neglijența au contribuit ca neînțelesul să existe.

Dacă legea, trebuie de modificat în sensul de mai sus, regulamentul acelei legi trebuie negreșit revizuit, pentru ca o sumă de omisiuni sau neclarificări, să dispară.

Care este situația soției și copiilor neînscrise în registrul de naționalitate deși soțul și părintele lor a fost luat în acel registru conform art. 53 din regulamentul legii?

Regulamentul numai dă nici o explicație.

Mai mult art. 56 al. 1 precizează ce adăugiri se mai pot face în acest registru de naționalități și anume: numai „modificările impuse de hotărârile comisiunilor de apel, deciziunile Curtei de Casație și cele rezultate din aplicarea art. 63 din acest regulament“.

Asupra ștergerilor ce s'ar putea efectua același art. citat (56) al. 2 zice: „ștergerile din registru se vor opera tăindu-se numele printr'o linie astfel ca el să se poată citi, notându-se în drept numărul hotărârei care a dispus ștergerea și numărul sub care ea a fost înregistrată la archiva Primăriei“, — pentru ca să se închee — art. 56 — cu al. 3 astfel: „adăugirile de persoane se vor face la finele registrului, notând în dreptul fiecărei adăugiri temeiurile, ca și pentru ștergeri“.

În nici un alt articol din regulamentul citat, nu se mai precizează nimic asupra situației ce se creiază persoanelor citate mai sus: soție și copii celui înscris.

Și pentru că regulamentul nu preciză nimic, s'a obicinuit a se soluționa chestiunea, în modul următor: soția sau copilul neînscris, se vor servi pentru actele ce vor face și cari vor reclama clarificarea situației cetățeniei, de actul de naștere, care va face dovada filiației, sau actul de căsătorie, cum și de certificatul de naționalitate al soțului sau părintelui.

Cred că o asemenea procedare nu e nici logică, nici legală.

Nu e logică, pentru ușorul raționament al drepturilor ce decurg, pentru componenții *pateru-lui familias* din dreptul consacrat de lege ca obținut și nu e legală și pentru argumentul de mai sus dar și pe faptul că — după dreptul nostru civil — vechiul regat — atât femeea cât și copilul nu pot face și nici îndeplini vre-un act de dorință de cât cu autorizația soțului sau părintelui; și în un asemenea caz, tutela ce se exercită asupra celor doi de mai sus, trebuie să fie investimântată și în haina apărării față de dispozițiunile altor legi cu caracter restrictiv sau de control, extingând și asupra femeii-soție, ca și asupra copilului dreptul de cetățenie acordat soțului și părintelui.

O consacrare a acestui drept trebuie să se facă prin modificarea regulamentulului și anume prin un articol 56 bis, sau cu al patrulea alineat al acestui articol.

O altă situație, care nu este clară, provocată de diferite autorități

Sunt locuitori, cari au făcut cereri Primăriilor respective, de înscriere ulterioară în registrul de naționalități, pe care Primăriile, fără un motiv întemeiat nu le-au luat în considerare; sau pe care cerere Primăriile le-au respins pentru

diferite motive. Locuitorii nemulțumiți de situațiile de mai sus, în baza art 41 din regulament au făcut apel la Tribunalele respective, care apel a fost judecat de către instanța judecătorească, lăsând să treacă termenul de recurs acordat de art. 63 al. 3 din regulament — 20 zile libere — fără ca autoritățile comunale să introducă recursul admis de regulament — articolul citat mai sus — rămânând, acele hotărâri ale Tribunalelor definitive.

Potrivit art. 63 al. 4 din regulament Primăriile — de astă dată — înaintează „în termen” hotărârile instanțelor judecătorești, Ministerului de Interne pentru a obține „autorizarea prealabilă a Ministerului de Interne”, pentru ca autoritatea comună, să libereze certificatele bineînțelese numai acelor care aveau domiciliul în comuna și *cari vor proba că au fost absenți în timpul întocmirii listelor.*

Se întâmplă că Tribunalele, deși locuitorii „n’au fost absenți în timpul întocmirii listelor” — și din neștiință sau neglijența acestora n’au fost luați în registrele de naționalitate sau n’au cerut a fi luați — se întâmplă ca Tribunalele să ia în considerare apelurile făcute nu pe temeiul dispozițiilor art 63 al. 2. ci pe simplul argument al apelului, și să admită înscrierea ulterioară a acestora.

Nefăcându-se recurs în termen, de către autoritățile comunale, în drept și ridicându-se

la valoare de drept hotărârile date, ce fac aceleași autorități sau Ministerul de Interne? Vor cenzura, hotărârile instanțelor judecătorești, dispunând a fi neînscrși locuitorii, nefăcând sau neexistând în cuprinsul hotărârei, dovada absenței și deci nemaintrând în dispozițiunile art 63 al 2 sau vor admite a fi înscrși conform art 63 al. 4?

Fiind fixată prin constituție separația puterilor (Titlul III. — despre puterile statului art. 33—41), imixțiuni din partea unora din cele trei puteri: legislativă, executivă și judecătorească, asupra alteia, sunt neadmisă și instanța supremă Curtea de Casație prin multe jurisprudențe a consacrat aceasta, nu rămâne de cât a fi trecuți fiecare în parte — acești locuitori, de către autoritățile comunale respective, în registrul de naționalitate, devenind b u n i cetățeni români.

Ca să se reia sub o formă administrativă sau judecătorească judecarea cazurilor este imposibil, isbindu-se de adagiul: *res iudicata*

Sunt o sumă de asemeni situații cari cer o soluționare, mai bine zis o modificare a regulamentului legii pentru dobândirea și pierderea naționalității române, neapărat

Intr’un număr viitor, voi arăta și documenta noi cazuri.

Virgil Ionescu Darzeu

Director Ministerul de Interne.

După alegeri.

De și nu numai prin lege, dar și în urma preocupărilor noastre profesionale, suntem prea puțin în drept a ținea cont de frământările politice — și ele trecătoare — totuși nu putem fi nepăsători față de unele concluziuni ce ni le îmbie rezultatul electoral ca atare, fie ca consecință administrativă, fie ca produs calitativ.

Cert e, că noua lege electorală a știut să scoată masele de alegători de sub influința, bună sau rea, a administrației, și în urmare funcționarul de sub ordine nu mai poate determina conștiința votanților, rămânând escluziv în cadrul activității sale curat administrativă. Sustă doar numai posibilitatea abuzurilor de împiedecare a exercitării dreptului de vot, sau falsificarea rezultatului electoral, asupra cărora însă nu noi, ci jandarmăria sau magistrații, conducători de votare, pot avea ingerințe.

Ar fi deci a crede, că funcționarul, scutit de frământările campaniilor electorale, nu poate

fi atins nici de urmările obicinuite a rezultatelor favorabile sau nefavorabile, și nu-l mai ating nici sancțiunile nici recompensele eventuale, fiindcă toate aceste și-au pierdut motivul real.

Că înregistrăm și vom înregistra și de data aceasta acțiuni de atare natură din partea guvernanților, este o greșală a neutralității bărbăților de Stat, cari nu vreau să înțeleagă realitatea, sau forțează esplucarea unor manifestațiuni comune. Și față de o voită acționare a celor puternici nu ne rămâne alta, decât să așteptăm cu răbdarea cunoscută, până ce crescândă conștiința a cetățenilor va impune mai cu multă greutate roadele aplicării legii electorale.

Ceiace ne atinge mai aproape și mai sensibil, este rezultatul calitativ al alegerilor.

Nu vrem să atingem sub nici un raport onorabilitatea membrilor corpurilor legiuitoare, dar credem că pronunțăm un adevăr, când ce-

rem, ca o adunare de deputați și senatori — cari au chemarea a îndruma întregul complex de interese a le statului și cetățenilor — să nu fie compuse numai din reprezentanții anumitor clase sociale, ci acolo este, și trebuie să fie, loc pentru toate formațiunile sănătoase sociale și profesionale, ca o garanță pentru o mai bună armonizare a intereselor comune.

Cum va ști un avocat (și har domrului, avem destui) ce-l doare pe un meseriaș? Ce interes poate avea boierul sau capitalistul față de țaranul agricultor sau muncitorul industrial? Cari sunt aporturile de apreciere igienică a preoților în raport cu cunoștințele științifice ale medicilor? Și — ce se pricepe un dascăl, sau toți ceilalți, cum trebuie îndrumată și alimentată o administrație, pulzul vital al Statului?

Și după ce legea, în compoziția ei, dă posibilitate tuturor organizațiilor profesionale sau sociale să-și valideze interesele în parlamentul Țării prin posibilitatea delegării bărbaților din sânul lor, — de ce numai corpul funcționăresc, aceasta armată civilă indispensabilă funcționării statului, nu-și are, și nici nu poate să-și delege, oamenii săi la muncă de legiferare? Și peste tot se poate lipsi un Stat de concursul acestui corp la alcătuirea legilor îndrumătoare spre binele vieții publice, câtă vreme este indiscutabil, că funcționarul e mai mult, ca ori care cetățean, în măsură a cunoaște nu numai unele ci aproape toate problemele sociale, că doar el este chemat ca zilnic să desnoade, să aplice și să concordeze rezolvări de atâte nevoi cetățenești

Și totuși, ni se pare, că legiuitorul la alcătuirea legii electorale nu a avut altă preocupare mai principală de cât a face imposibilă reprezentarea noastră la reglementarea treburilor obștești

Art. 30 din lege dispune: „toți aceia cari ocupă o funcțiune de orice natură retribuită de Stat, județ sau comună, sau așezăminte de utilitate publică ale căror bugete se votează de Adunarea deputaților, nu pot fi aleși de cât

dacă demisionează din funcțiune cel mai târziu 5 zile libere după convocarea corpului electoral al adunării pentru care voiește a candida“.

Că ce a determinat aceasta dispoziție, nu înțelegem, dacă nu cumva motivul, ca funcționarul să nu poată influența în favorul său rezultatul electoral.

Legea însă nu e dreaptă când face excepțiune cu directorii școalelor secundare, speciale și primare, — și protejează preoțiunea, admitând pentru aceștia menținerea funcțiunii și sub durata mandatului de deputat.

După a noastră concepție era o rezolvare mai dreaptă și echitabilă, și tot odată paraliza și presupusa influință, dacă admitea candidarea funcționarului — salarizații publice — afară de cercul lui de influință, în alt județ sau altă regiune, și numai întru cât este ales să demisioneze din post.

O lege nu poate crea regimuri deosebite pentru cetățenii statului, și nu poate crea favoruri pentru anumite caste, cari sunt mai mult ca funcționarii îndatorați a nu face politică, ci altă îndrumare cetățenească.

Funcționarul poate influența alegătorul, dar oare protopopol sau asesorul consistorial nu au nici o ingerință asupra preotului, conducător natural al satelor și orașelor chiar?

Ar fi de dorit ca actualul guvern să creadă o situație de drept mai echitabilă și, întru cât dorește o însănătoșare a vieții noastre publice, să nu întârzie a da posibilitatea funcționarului a intra în tranșeele legiuitoare; fiindcă răul ce roade și amenință refacerea și progresarea, nu va fi curmabil fără concursul acestuia, și nu se va putea da o îndrumare sănătoasă în structura administrativă fără cuvântul nostru vestit de la aceia tribună care își împune și responsabilitate.

O cerem aceasta nu numai că suntem în drept, dar și din interese mai mari de Stat, convinși fiind că concursul nostru la legiferare aduce mai mult folos decât orice alt aport de cunoștințe profesionale și sociale ale altora.

Victor Ungur.

MEDITARE.

E în curgere aplicarea legii electorale. Am ajuns la pregătirea alegerilor. La articol 19 însă a stat mașinăria în loc

Acest articolu impune că certificatele de alegători în comune rurale le distribue și le elibe-

rează judecătorul personal, care numai printrun alt magistrat să poate înlocui.

Unei judecătorii aparțin 40—80 comune rurale și 1—2 comune urbane. o comună rurală are circa 4—900 alegători și așa calculând 50

comune cu 500 alegători, un judecător are să elibereze c. 25.000 de cărți de alegător și să stea în fiecare comună mică o zi, total 50 de zile pentru distribuție

Notez că mai mult de jumătate din judecătorii rurale au numai un singur judecător,

cu cel mult două persoane auxiliare (dactilografe etc)

Cine va studia o blanchetă de certificat de alegător cu un text nenorocit plin de repețiri — pleonasmе — va vedea că într-o zi o persoană abia poate completa 100 de certificate.

Imprimatul cărților de alegător e următorul :

ROMÂNIA
Județul Năsăud

Judecătoria _____

Carte de alegător No.*)

Pentru _____ și pentru _____

Noi, Judecătorul _____, certificăm că D-1 _____ domiciliat în _____, născut la _____, de profesie _____ este alegător _____ și _____

Eliberat azi _____
Judecător, _____ Grefier, _____

DOVADĂ)**

Subsemnatul _____ declar că astăzi _____, luna _____, anul _____, am primit cartea de alegător No. _____, pentru _____ și pentru _____, drept care dau această dovadă.

Semnătura alegătorului,

*) Numărul cărții de alegător va corespunde cu numărul de ordine din registrul electoral
**) In cazul când nu se va da în primirea titularului, se va dresa proces verbal pe verso cotorului.

ROMÂNIA
Județul Năsăud

Judecătoria _____

Formular No. 2, conform art. 16

Carte de alegător No. _____

Pentru _____ și pentru _____

Noi, Judecătorul _____, certifiicăm că D-1 _____ domiciliat în _____, născut la _____ de profesie _____, este alegător _____ și _____, fiind înscris în registrul electoral la No. _____ și votează în secțiunea _____

Eliberat azi _____, luna _____ 192

Judecător,

Grefier,

Semnătura alegătorului,

Oare nu ar fi servit scopul menit modelul următor :

CARTE DE ALEGĂTOR.

Pentru cameră și senat*)

Noi judecătorul subsemnat certificăm că D-1 _____ domiciliat în comuna _____ născut la _____ este alegător pentru cameră și senat*) fiind înscris în registrul electoral la No. _____

Eliberat azi la _____

Judecător,

Grefier,

Semnătura alegătorului,

*) Dacă alegătorul e mai tânăr de 40 de ani cuvântul „senat“ se șterge

COTORUL :

DOVADĂ.

Subsemnatul declar că astăzi la _____ luna _____ anul _____ am primit cartea de alegător.

Semnătura,

După acest model o persoană ar putea completa zilnic 3—400 de cărți.

Revenind la distribuire citim în instrucție la ** că „În cazul când — cartea de alegător — nu se va da în primirea titularului se va dresa proces-verbal pe verso cotorului“.

Cine cunoaște publicul nostru știe că, din alegători abia se vor prezenta 40—60 %, și așa într-o comună ar trebui să dreseze judecătorul cel puțin 150—300 de procese verbale, cari pretind o muncă mai mult de o zi și așa distribuția nu se va putea face într-o zi.

Ca cunună pe procedură, art. 18 aliniatul 3 impune că „dacă alegătorul nu știe carte... pe verso al cărții se va trece semnamentele alegătorului“. Cu pricepere mărginită nu se poate calcula, cu câtă pierdere de vreme se pot descrie semnamentele alegătorilor cari durere în mai multe comune sunt 40—90 %.

După aceste realități triste să vedem, că ce se face executând legile, fiindcă alegerile au să se facă în termenul impus prin constituție?

Unde la o judecătorie este un judecător și 2 persoane auxiliare atunci:

3 persoane calculând pe zi 300 de cărți, 25.000 de cărți le ar face în 80 zile, ear în cazul cel mai bun unde sunt 6 persoane: le ar face în 40 de zile.

Distribuția — calculând formalitățile prescise — calculând la o comună numai două zile cu 2 judecători — ar dura 60 de zile.

Acum având numai 2 luni pentru pregătirea alegerilor, unde poate unu sau doi judecători a elibera și distribui o lucrare care durează cel puțin 60—90 de zile?

Ce s'a întâmplat?

Judecătorii — împrumutând toate puterile de lucru cari s'au putut acvira în raza judecătoriei — a început să lucreze ziua-noaptea. Au amânat desbaterile fixate. Materialul înțrat din nou l'au pus deolătare, cu un cuvânt au sugrumat arteria justiției pe timp îndelungat.

După o muncă încordată de o lună, mare parte din judecători a constatat că abia a fost în stare să termine 20—40 % din lucrări, și e imposibil ale termina pe termenul neamânabil.

Bunul D-zeu le au dat o idee mântuitoare, cerând în ultimul moment ajutorul notarilor comunali

Notarii comunali fără șovăire au sărit în ajutorul judecătorilor, au luat angajamentul de a face cărțile de alegător, și cu muncă încordată într-o săptămână tot materialul a fost gata. A lipsit numai semnătura judecătorului, care încă va fi o greutate răpitoare de tâmp.

Meditând asupra operelor construite de unii idealști dela masa albă, noi esecutorii legilor, noi moara care are să macine toate grăunțele felurite cari ni să toarnă în coș, îndrăsnim a întreba?

1. În comunele rurale, unde atât primăria, cât și membri de încredere — delegații partidelor — cunosc în persoană toți alegătorii, pentru ce au nevoie de certificat de alegător?

Pentru ce nu poate vota alegătorul în baza unei singure liste de alegător?

2. Condițiunea radicală a dreptului de alegător fiind vârsta de 21 ani și alte șabloane egale, pentru ce se face lista seperată pentru:

- a) Camera de comerț, agricultură și muncă,
- b) Pentru alegătorii comunali,
- c) Pentru alegători pentru cameră și senat?

3. Pentru ce e nevoie că listele să se facă în 2 sau 3 exemplare, cari sporesc arhivele oficiilor centrale în așa mod, că în scurt timp nu vor mai încăpea?

4. Pentru ce să însărcinează judecătorii cu o parte din aceste lucrări, știut fiind, că toate datele le dă primăria respective notarul comunei?

5. Nu observă nime, că risipa de hârtie, pierderea de lucru zădarnic, și prin aceasta pierdere neglijarea altor agende vitale încă contribuiesc mult la ruina noastră?

6. Nu vede nime, că volumele „Monitorului oficial“ în mare parte netăiate — necitite — al căror conținut în 95% nu mai interesează administrația comunală — nu mai în cap în modestele birouri a primăriilor depe sate, a căror hârtie și tipar s'ar putea folosi pentru broșuri instructive pentru luminarea popoului?

7. Nu observă mai marii noștri, că toată administrația comunală geme sub greutatea tablourilor și proceselor verbale cari nu lipsesc la o simplă înmanare?

Notarii comunali și-au exprimat dorința, că în ciclul prezent, să fie și ei reprezentați în parlament cu 2—3 deputați, și în senat cu un senator.

Dacă la alcătuirea legilor și elaborarea regulamentelor Corpul notarial avea ocaziune să participe măcar printr-un reprezentant, teoria și practica mergeau mână în mână înconjurau nașterea unui corp fără picioare și fără cap.

Guvernul actual în ciclul trecut a stârpit anarhia depe stradă.

Sperăm că va continua această operă și în contra legilor și regulamentelor neesecutabile!

Victor Varna
notar.

Strângeți rândurile.

Până-când era la ordinea zilei votarea legii administrative, până când aveam dreptul a spera, că se mai poate îndrepta ceva, forțele noastre erau îndreptate împotriva punerii pe hârtie a unor articole menite să deosească un corp solid de funcționari cinstiți, un corp, care dela unire și până astăzi, în viforul șicanelor și al dejosirii a suportat jugul cel mai greu al timpului de tranziție și care după atâta muncă, după atâta jertfă depusă pe altarul propășirii naționale și-a câștigat dreptul de a putea spera un viitor mai plăcut, mai ferit de grijile existenței, ca semn de recunoștință. — Speram după terminarea luptei, că deși învinși, ne vom putea retrace pentru cât-va timp în defensivă spre a ne înnoi forțele, dar ne-am înșelat și trebuie să constatăm cu durere, că aplicarea legii încă e împreună cu multe nedreptăți, cari se creiază singure și cad puhoiu asupra noastră.

În baza unor dispozițiuni neclare s'a purces la confirmarea în posturi. În unele părți s'au făcut confirmări generale, în altele parțiale, pe când în multe locuri nu s'au făcut nici până astăzi confirmări din motive necunoscute însă ușor ghicibile. Aceste confirmări fără bază de drept, (întru-cât privește funcționarii stabili) având la spate un paravan de caracter politic se dovedesc a fi cel mai bun mijloc de transferare (în interes de serviciu) căci fără vre-o motivare serioasă s'a purces la numirea titularilor în posturile streine și oameni învechiți în cinste în posturile lor a trebuit să și părăsească cuiburile alcătuite în mijlocul mizeriei cu multă asudoare și să plece pe calea nesigură a funcționarului nomad confirmat astăzi într'un post pentru-ca mâine să fie mutat din el în interes de serviciu — Unii notari au fost confirmați de secretari comunali, adică au fost degradați și puțini dintre ei s'au aflat, ca să contesteze noua situație, pe când alții în baza legii trebuie să îndeplinească și agendele de secretari comunali, iar când e vorba de plată pentru serviciul prestat în plus se intercalează incompatibilitatea și n'ai să cârtești.

Dacă am căuta o bază de drept n'am găsi nici la confirmări, nici la transferările în inte-

res de serviciu sau la degradări, stagiul etc. pre-cum nici la incompatibilitatea citată, căci:

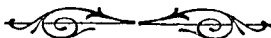
I. Funcționarii (notarii cvalificați pe baza — adică după prescripțiunile — legilor ungu-rești și-au câștigat și drepturile garantate prin acele legi, cari nu prevăd nici stagiul de 2 ani pentru definitizare, nici confirmări sau transferări, deci sau considerăm de nedrepte schimbările ulterioare, sau admitem în cor, că toate publicările de concursuri dinainte de punerea în aplicare a Statutului Funcționarilor Publici au fost ilegale, deși au fost bazate — cu tot dreptul — pe legile atunci în vigoare.

II. Cât privește confirmarea notarilor cvalificați, în posturi de secretari comunali, adică degradarea lor, cred, că numai e nevoie de vre-o explicație asupra procedurii ilegale.

III. Dacă admitem, că funcția de notar e compatibilă cu cea de secretar, ba chiar îl simlim pe notar, ca să fie și secretar în comuna de reședință, cum mai putem vorbi de incompatibilitate când e vorba de plată și când nu statul plătește două lefuri, când nu se angajază funcționarul benevol la ambele servicii, ci pe unul î-l încercăm cu forța în spate. Dar să mergem mai departe. — Un preot în funcție poate fi în același timp și magistrul postal, adică poate primi în același timp două lefuri dela stat. — Ori aceste funcții sunt compatibile din toate punctele de vedere, sau unii funcționari se pot bucura de regim special, ori dacă judecăm incompatibilitatea din toate punctele de vedere, lucrarea pământului ar fi compatibilă cu o funcție de stat, iar un post onest la o instituție particulară nu?

În fața unui tratament atât de special, notarii comunali și cercuali, cari au știut da atâtea dovezi de disciplină și în momente critice, trebuie să și strângă mai bine rândurile și să porceadă mai serios la apărarea drepturilor lor, garantate în atâtea forme, pre-cum și la recăștigarea dreptului răpit, de a fi și pe mai departe sfinicii binevoitori și interpreții durerilor poporului de jos.

Ioachim Sas
not. cerc.

Alcolismul la sate.

De vre-o 20 ani, societatea antialcoolică a tot combătut alcoolul. La primării, cu un abonament de 3 lei anual, se primea revista „Anti-alcoolul”, dispărută după război.

Tablourile murale antialcolice înpodobeau pereții localurilor publice; dar, zadarnic, alcoolul a înaintat fără sfială, luând locul, în comunele rurale vinului, după distrugerea viilor de filoxar și alte boale.

Legiuitorul din 1908, a făcut legea monopolului vânzării beuturilor spirtoase, cu scopul de a înfrâna beția și a opri întinderea alcoolului. Lege bună dar nu s'a putut executa însă ce privește combaterea beției și nici nu a contribuit cu ceva la combaterea alcoolului, căci ori o cârciumă, ori 10 într-o comună, alcoolul tot în aceeași cantitate se consumă. Ba, din contra, cu o cârciumă se consumă mai mult alcool, căci aci se adună mai mulți și din vorbă se lungesc la beătură. Chiar consumatorii o mărturisesc că acasă nu este bună beutura ca în cârciumă, deși este cumpărată tot de la cârciumă.

Alcolismul nu se poate combate prin prohibirea lui, nici prin împuținarea debitelor. — Americanii au încercat cu prohibirea, și, dupe câte am aflat nu au reușit, căci, chiar acei însărcinați cu aplicarea acelei legi s'au găsit beți.

Cei ce voesc a remedia răul alcolismului, trebuie se evite posibilitatea de a fi consumat. Adecă, vânzarea alcoolului să fie libere ori cui, însă debitele în beături în care se consumă alcool (afară de vin și bere), să fie oprite sub grele pedepse a vinde alcool în detal. — Nimeni

să nu aibă permisiune a consuma alcool în debitul de alcolice

Consumatorul să se aprovizioneze în vasul său și să-l consume, oriunde, însă în debit (cârciumă) nu. — Debitantul să nu poată vinde sub un litru orice fel de beătură alcolică. Debitul se nu aibă nici scaune, nici mese, și nici o altă măsură sub un litru. — Cârciuma să fie ca o farmacie.

Căci nu am văzut cultivatorul de pruni căzând beat pe drum, deși are pivnițe pline cu țuică și nici pe podgoreanul cu buțile pline de vin în starea individului, cari deși nu are țuică sau vin acasă, dela cârciumă îl vezi eșind cu mâinile pe pereți infernalei clădiri.

În cârciumile comunelor rurale să plănuesc toate răutățile, de aci pleacă ura, desfrâul și nesupunerea. Ea a goit bisericile de credincioși, căci cârciumarii trecutului, pentru a se îmbogăți cât mai curând, în zilele de sărbători, când locuitorii nu erau la câmp, îi ademneau la cârciumă a petrece, criticând și desprețuind în fața mulțimii ignorantă din cârciumă, biserica și fețele bisericesti.

Dacă s'ar opri cu toată rigoarea consumarea alcoolului în debite, dacă nu s,ar permite vânzarea decât dela un litru în sus, desigur individul ne fiind în contact cu inamicul nu l'ar putea ademeni căci, consumatorul începe cu $\frac{1}{8}$ din litru și sfârșește după ce a consumat mai mulți litrii.

Un notar

din Ottenia Regatului.

Salarizarea notarilor.

Iarăș și iarăș ne împinge ceva, să vorbim de soarta noastră plină cu negre gânduri și mizerie, de noi cei mai mari rău dotați funcționari, între toți funcționarii statului, întreținuți cu plată de foame, doară putem deșteptă odată înalții noștri dignitari, caril administreză țara, să se gândească câte odată a soarta tristă a notarilor comunali, și strigăm mai odată: „Duo usque tandem abutere pacienția noastră“!?

S'a cerut și se cere dela noi studii universitare, totuși ca funcționari comunali fuserem și suntem încadrați în gradul X, și excluși dela înaintare în graduri mai înalte, — până când la stat și județ impiegații inferiori, cu IV clase lic. sau civile au putut înainta până la gradul VIII.

Cu ocaziunea dezbaterii legii pentru unificarea administrativă gurile noastre au fost astupate și am fost duși în eroare prin faptul că în proiectul legii se prevedea înaintarea pe loc până la gradul de subdirector, — iar pe urmă am rămas cu gradul de șef de biuou.

Când Uniunea Generală a Notarilor comunali și-a ridicat glasul în contra acestei degredări; iarăș ni s'a pus în vedere, că în înțelesul art 62 din statutului funcționarilor notarii și funcționari, cari au servit în anul 1916 pot se înainteze până la gradul de director.

Vom vedea! Dar cu foarte puțină speranța.

Art. 386 alineat 2 dispune, că salariile, gradele și asimilările notarilor, subprefecților,

pretorilor și celelalți funcționari comunali și județeni se vor fixa prin legea generală de organizare a salariilor — *Până atunci sunt cele actuale.* — Chiar punctul acesta care mai vătămător pentru noi notarii, pentru că punctul acesta poate se amâne rezolvarea salarizării noastre ad calendas grecas.

Cât timp mai trece până la alcătuirea legii generale de organizare a salariilor?! Suntem convinși că nu este vorba nici de subprefecți, nici de pretori, sau alți dignitari și mai însemnați, ci este vorba numai de notari. — Subprefecți și pretori, și celelalți funcționari județeni au fost în cuadrați și asimiliați și până acum cu funcționari statului, — Dânșii pot aștepta cu ușurință legea pentru organizarea salariilor. Nu-

mai noi notari suntem uitați și de Dzeu pierzând din vedere, ca independența morală și materială a notarilor este în strictă legătură cu propășirea națională.

Notarii sunt cei, cari aplica în realitate legile. Dacă nu are statul nostru notari destoinici, vrednici, și bine salarizați, cu independența morală, rămâne nefolositoare și fără roade ori ce luptă a guvernelor. Notarii sunt fundamentul funcționarilor, și în mâinile funcționarilor este depusă întreaga structură a statului.

Așteptăm cu nerăbdare încadrarea noastră și resărirea soarelui și pentru noi.

Carol Izsáky
notar.

Activitatea Reuniunilor Județene.

I.

Președintele Uniunii Generale a Notarilor a lansat o adresă circulară către toți președinții Reuniunilor Județene cu următorul conținut :

No. 1500/1926. Uniunea Generală a Notarilor Comunali din România. Domnule Președinte. Avem onoare a vă aduce la cunoștință că am executat hotărârile adunării generale. Cererile noastre au fost toate înaintate Ministerului de interne, finanțe și agricultură unde se află în curs de executare favorabilă, afară de cererea corpului notarial, pentru candidaturile la cameră și senat, care — durere — de data aceasta nu a fost satisfăcută.

Datoria noastră este să luptăm și pe mai departe pentru îmbunătățirea administrației și binele Țării. Vom cere dela fiecare notar și subnotar, declarație că este membrul Uniunii noastre.

În adunarea generală s'a hotărât ca :

1. Fiecare membru al Uniunii (notar și subnotar) să plătească lunar 10 Lei pentru fondul caminului notarilor.

2. Să se încaseze ca taxă de membru al Uniunii Generale 100 Lei anual dela data intrării sale ca membru.

3. Să se încaseze abonamentul restant al revistei noastre anual 200 Lei.

4. Să adunăm date (notițe, observări, propuneri, proiecte) relativ la legile vechi și noi, cari ar trebui eventual modificate corespunzător timpului și împrejurărilor de azi, pentru asigurarea unei administrații comunale și județene bune și moderne.

Vă rugăm deci dle Președinte, să binevoiți a convoca imediat adunarea reuniunii notarilor din județul dv. cu care ocaziune, rugăm a cere dela fiecare coleg declarațiunea de membru; tot cu aceasta ocaziune ve-ți încasa înainte sau după adunare: 1. taxele uniunii, 2. abonamentul revistei, 3. competența caminului nostru (dela membrii lunar 10 Lei începând dela 1 Ianuarie 1926), 4. competența caminului votată de comunele dvs.

Binevoiți a cere dela dnii colegi informațiuni, propuneri, proiecte relativ la cele de mai sus.

Binevoiți a instrua și a îndruma pe dnii colegi la înțelegerea perfectă în sânul corporației și organizației noastre, să dispară pentru totdeauna ori-ce ne'ntelegere, pentru-că numai astfel ar putea fi organizația noastră aceea, dela care se așteaptă bunul mers al administrației comunale și județene.

Binevoiți a îndruma pe dnii colegi la deosebită vrednicie în funcțiunea lor, de care au dat dovadă în trecut, în urma căreia așteptăm cea-ce dorim.

Binevoiți a ne trimite imediat, banii încasați spre a putea plăti datoriile, cari le avem.

În fine dle președinte și iubite coleg, vă rog mult, sprijiniți-mă și pe mine, rugând pe dnii colegi să binevoiască a scoate dela oficiul poștal cartea (lucrarea mea). „Administrația co-

munală“ pe care o voi trimite în zilele acestea și pentru care m'am fost rugat de dlor.

Anexat vă trimit declarațiunile amintite mai sus, și vă rog să binevoiți a le aduna dela fiecare notar și subnotar și a mi-le trimite aici cel târziu în 30 zile, spre a putea compune registrul membrilor.

Banii (taxele) așteptăm să-i trimiteți imediat, căci fără bani nu mai putem face absolut nimic.

Vă mulțumesc pentru sprijinul dat
Lugoj, la 22 Mai 1926.

Vă salut cu drag: Alexandru Buha, președintele Uniunii Generale a notarilor.

II.

La memoriul Uniunii Generale a Notarilor, înaintat Ministerului de Finanțe prin Ministerul Internelor privitor la urmărirea și perceperea contribuțiilor publice, prezidiul Uniunii a primit răspunsul următor :

Ministerul de Interne. Direcțiunea personalului și controlului. Serviciul personalului. No. 9812 P. 4 lun. 1926. Domnule președinte. La Nr. 1271/925. Avem onoare a vă înainta în copie adresa Ministerului de Finanțe Nr. 134782 din 27 Mai 1926 rugându-vă a lua cunoștință. p. Ministru, nedescifrabil. Directorul General, George D. Ștefanescu. Domnului președinte al uniunii generale a notarilor comunali și cercuali din România, Lugoj.

Adresa Nr 134782 din 27 Mai 1926 a Ministerului de Finanțe. Direcțiunea Finanțelor Publice. Domnule director. Referindu-ne la adresa D-vs. Nr. 232/926, cu care ne trimiteți copie după raportul Nr. 1271/925, al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România, referitor la atribuțiunile ce solicită a li se încredința, cu urmărirea și perceperea contribuțiilor publice ale Statului, avem onoare a vă face cunoscut că, această chestiune este acum în studiu la Ministerul de Fi-

nanțe și dacă experiență ce se face acum cu încasările prin notarii comunali în Ardeal, va da rezultate practice și bune, desigur că se va menține organizarea actuală și li se vor da atribuțiunile ce cer. Director general. Șeful serviciului. Domnului director al direcțiunei personalului. Ministerul de Interne.

Rectificare. În comunicatul și raportul despre deplasarea delegațiunii notarilor la București, din zilele de 16 și 17 Martie a. c., publicat în numărul din 1 Mai al revistei noastre s'a omis din eroare menționarea numelui colegului Victor Varna, notar în Borgo-prund și președintele Reuniunii județene din județul Năsăud, — care încă a făcut parte în această delegațiune. — Ne ținem de plăcută datorie să rectificăm această trecere cu vederea față de dl. Varna, care este unul dintre cei mai zeloși și activi colegi și care a luat parte activă la toate manifestațiunile Uniunii gen.

Prezidiul.

Legea electorală

pentru

Adunarea deputaților și Senat.

(Urmare).

3. Doi președinți ai Curții de Apel din București, trași la sorți, în ședință publică, de primul președinte al Curții de Apel.

Ca supleanți se vor desemna :

Un consilier dela înalta Curte de casație ;

Doi consilieri ai Curții de apel ;

Un consilier dela Consiliul legislativ.

Supleanții se vor desemna în acelaș mod ca și membrii titulari și în acelaș timp.

Președintele desemnat dela Curtea de casație este de drept președintele comisiunii. În lipsă va fi înlocuit

de președintele desemnat de Consiliul legislativ și în lipsa și a acestuia unul de președinții Curții de apel, cel mai vechiu în grad.

Directorul general al institutului statistic va funcționa ca secretar.

Comisiunea va lucra în completul său de 5 membrii

Pentru expedierea și urgentarea lucrărilor comisiunea este în drept a cere, prin președintele său, Ministerului de Justiție, să-i pună la dispoziție personalul necesar dintre funcționarii acelui Minister.

Pentru efectuarea calculelor comisiunea poate recurge și la lumina unui specialist.

Deasemenea comisiunea va putea, de va crede necesar, să convoace delegați ai grupărilor cari au luat parte la alegere spre a da lămuriri. Convocarea se va putea face din oficiu sau după propunerea grupărilor sau vreunei grupări pdlitice.

Secretarul comisiunii, personalul ajutător, sau specialistul chemat, nu au vot deliberativ.

Inchierile comisiunii se iau cu majoritate absolută.

Hotărîrea astfel luată este obligatorie și pentru membrii cari au rămas în minoritate și cari sunt datori a semna alături de ceilalți.

Membrii comisiunii și personalul vor primi o diurnă pentru zilele de lucru, care se va fixa de Ministerul de Justiție.

Comisiunea se va institui îndată după promulgarea prezentei legi. Însărcinarea membrilor cari o compun este permanentă și nu se poate retrage decât numai când vreunul din membrii au pierdut, din orice cauze calitatea în baza căreia a fost desemnat. Vacanțele se completează în același mod.

Această comisiune va centraliza rezultatele electorale, va face calculele, va repartiza mandatele și va proclama pe deputații aleși și pe supleanți.

Desemenea ea va judeca orice contestațiune îndreptată în contra respingerii ilegale a unei propuneri de candidatură prezentată în termenul legal autorităților competente de a le primi, precum și toate contestațiunile ce s'ar face asupra neregularității semnelor distinctive sau a numerelor de ordine al listelor, primirea candidaturilor făcute de președinții biurourilor electorale județene fiind definitivă conform art. 44.

Comisiunea dă fiecărui biuro electoral județean autorizarea de a imprima buletinele de vot. Autorizarea de imprimare se dă telegrafic cel mai târziu în cele 4 zile ce urmează ultimei zile pentru declarațiunea candidaturilor.

Comisiunea întocmește tabloul de semne distinctive conform dispozițiilor dela art. 49.

Art. 55. — Comisiunea constatând candidatura unei persoane declarată în mai mult de 4 circumscripții de Cameră și Senat în total, sau în aceeași circumscripție pe două sau mai multe liste, va declara valabile, în ordinea înregistrării lor, numai candidaturile depuse pe numărul de liste admis de lege, pronunțând anularea celorlalte liste și nu va autoriza imprimarea lor în buletin.

§ 2. Buletinele de vot.

Art. 56. — Îndată după primirea autorizării de imprimare, biurourile electorale județene vor îngriji de imprimarea buletinelor de vot.

Buletinele de vot se vor imprima la una sau mai

multe tipografii din circumscripție sau din circumscripțiile vecine, și numai în cazul când în aceste circumscripții n'ar exista tipografii, se vor imprima la Imprimeria Statului

Tipografii, constatați a putea imprima, sunt obligați să imprime buletinele cu precădere înaintea oricărei lucrări, sub pedeapsa amendei dela 5.000 la 20.000 lei și în caz de recidivă cu închisoare dela 2 la 5 ani.

Sunt pasibili de aceeaș pedeapsă toți acei cari vor împiedeca imprimarea buletinelor, precum și tipografii cari nu vor fi predat buletinele în termenul prevăzut de art 61, alin. II.

Această dispozițiune se aplică la toate imprimatele impuse prin legea de față.

Urnele pentru întreaga țară vor fi confecționate sub îngrijirea Ministerului de Interne după un tip admis de comisiunea centrală electorală. Aceste urne vor fi trimise tuturor secțiunilor de votare prin biurourile electorale județene. Îngrijirea și păstrarea lor este dată judecătorilor de circumscripții.

Art. 57. — Buletinul de vot va avea forma unei coli de hârtie de scrisori în patru pagini.

Dimensiunile se vor stabili de către președintele biuroului electoral județean ținând seamă de numărul listelor de candidați depuse și de spațiul de care are nevoie pentru imprimarea lor, adăugând atâtea foi de aceeași dimensiuni.

Nici într'un caz buletinul nu va depăși formatul unei coli de hârtie în dimensiune obișnuită.

Art. 58. — Hârtia de buletin va fi albă, aceeaș pentru toate buletinele și se va împărți în paginile 1, 2 și 3 în despărțituri egale (pătrate) bine trase, în număr suficient pentru a cuprinde toate listele de candidați.

Fiecare patruleter va avea mărimea potrivită pentru a cuprinde întreg numărul de candidați de ales în circumscripție.

Fiecare patruleter va purta în unghiul din stânga numărul de ordine începând numerotarea dela No. 1, dela primul patruleter dela pagina I. și continuând dela stânga spre dreapta, astfel ca pe fiecare pagină pătratele din stânga să cuprindă numerele neperechi, iar cele din dreapta numerele perechi

Când pe o listă nu este decât un singur candidat numele se va imprima orizontal la jumătatea patruleterului.

Art. 59. — În fiecare patruleter din buletin se va imprima lista candidaților, purtând numărul de ordine corespunzător numărului de ordine al patruleterului, precum și semnul distinctiv dacă a fost ales.

Numele candidaților de pe liste se va imprima în ordinea arătată în declarațiile de candidatură. Semnul distinctiv se va imprima orizontal în fruntea listei.

Candidații sau delegații listelor adverse au dreptul să propună o stampilă, alta pe lângă a președin-

telui și acesta o poate accepta. În tot cazul stampila nu poate avea gravat pe dânsa decât sau numele unuia dintre candidați, sau o monogramă fără alt semn. Stampila propusă trebuie să aibă forma și dimensiunile stampilei întrebuințată de președinte.

În caz când sunt propuse mai multe stampile, se va trage la sorți aceea care va fi primită la stampilare. Nu va putea fi aplicată decât o singură stampilă, și numai alături de stampila președintelui.

Art. 60. Buletinele de vot se vor imprima cu aceleași caractere pentru toate listele și cu una și aceeași cerneală.

Pagina a patra a buletinului nu se va imprima. Ea trebuie să rămână albă pentru a se stampila de președintele secțiunii de votare cu stampila judecătoreștii.

Hârtia de buletin va fi suficient de groasă pentru ca să nu se distingă pe verso numele imprimat și votul dat.

Costul buletinelor va fi adus la cunoștința publică prin afișare de către președintele biroului electoral județean în 15 zile înainte de ziua alegerii și candidații vor fi obligați a depune acest cost cu 10 zile înainte de alegeri sub sancțiunea anulării listei.

Costul se va achita prin consemnare la Administrația Financiară a județului respectiv, la agenția locală a Băncii Naționale sau prin depunere în numerar în mâinile președintelui sub luare de dovadă.

Art. 61. — Buletinele se vor imprima în atâtea exemplare câți alegători sunt în circumscripție, mai mult cu 10 la sută.

Ele vor fi predate biroului electoral județean cel mult în 3 zile de la comanda lor și vor fi distribuite președinților secțiunilor de votare, cu cel puțin o zi înainte de data alegerii.

Câte două exemplare din aceste buletine vizate și semnate de președintele biroului electoral județean se vor afișa, înainte de alegere, la tribunal și la toate judecătoriile.

Se vor elibera la cerere candidaților, de președintele biroului electoral județean, câte două exemplare vizate și anulate, de fiecare secțiune de votare din circumscripție.

Art. 62. — În ziua de alegere, președintele secțiunii, asistat de un grefier sau de un funcționar din grefă, va complecta biroul, trăgând la sorți din lista asistenților doi asistenți dintre acei ce ar fi prezenți în sală. În lipsa asistenților, biroul funcționează numai cu președintele și grefierul său.

Lipsa mențiunii de tragere la sorți nu atrage nulitatea alegerii.

Art. 63. — Dacă în ziua alegerii sau în cursul ei un președinte de secțiune ar fi împiedicat dintr-o cauză fortuită să prezideze, el va fi înlocuit de ajutorul de judecător, de judecătorul de tribunal sau de președintele tribunalului, delegat conform art. 42, iar în lipsa

acestora va fi înlocuit de oricare alt magistrat delegat de Ministerul Justiției.

Afacerile pedinte înaintea instanțelor judecătorești socotite pentru zilele de alegere, se amână de drept în puterea legii de față.

Părțile vor beneficia de termene scurte și de gratuitatea procedurii pentru termenul astfel acordat.

§ 3. Pregătirea operațiunilor de votare și măsuri de poliție.

Art. 64. — Pregătirea operațiunilor în vederea votării se face în ziua alegerii la ora 7 dimineața, astfel ca votarea să se începă cel mai târziu la ora 8.

Pregătirea operațiunilor de votare consistă :

a) În desemnarea posturilor de bază în localul de vot și în jurul său, cu trupe puse la dispoziție după cererea președintelui biroului electoral central ;

b) În stampilarea primului stoc de buletine necesare începerii votării ;

c) În tragerea la sorți asistenților conform art. 62 și desemnarea persoanelor din birou, cari împreună cu grefierul sau funcționarul din grefă, delegat a-l înlocui, vor continua cu stampilarea buletinelor în tot cursul votării.

d) În inspectarea, împreună cu candidații sau delegații prezenți, a gheretelor sau camerelor de votare ;

e) În verificarea și sigilarea urnelor în condițiunile dela litera d).

Deosebit de sigilul președintelui, urnele se vor sigila și cu un sigil prezentat de asistenții listelor de candidați trași la sorți în cazul că vor fi mai multe ;

f) În orice alte măsuri ce se vor crede necesare pentru asigurarea mersului regulat al operațiunilor electorale.

Art. 65. — Fiecare local de votare va trebui să cuprindă un număr de gherete suficient, pentru ca într-o singură zi toți alegătorii să poată vota.

Gheretele vor trebui în mod obligator să fie așezate în aceeași încăpere în care se află și biroul.

Biroul va trebui să posedă un număr de stampile pentru votare egal cu numărul gheretelor.

În comunele rurale alegerea se face în localul judecătoreștii, primăriei sau oricare altul mai spațios.

Gheretele se construiesc, la cerere biroului electoral județean, de către comunele reședințe de judecătoreștii, pe spesele Ministerului de Interne.

Fiecare secție de votare va avea numărul de urne ce se va hotărî de biroul central în raport cu numărul alegătorilor.

Art. 66. — Președintele are singur poliția adunării alegătorilor.

Puterile lui în această privință, în comunele urbane reședințe de județ, se întind și în afară de localul de votare : în curtea localului, la intrările în curte

în jurul localului de alegere, precum și în strade, piețe, locuri virane, până la o distanță de 500 metri.

Funcționarii, alții decât cei ce aparțin legalmente biuroului de votare sau corpului militar de pază, precum: prefectii, primarii, pretorii, jandarmii, polițaii, comisarii, agenții de poliție, etc., nu vor putea sub nici un motiv staționa în zona de votare sau în localul de vot în tot timpul alegerii, până după proclamarea rezultatului.

În comunele rurale și în comunele urbane nereședințe, președintele secțiunii de votare exercită un drept de poliție generală în cuprinsul întregii comune.

Primăriile comunelor urbane reședințe sunt îndatorate a semnaliza pe strade, înainte de ziua alegerii și în chip vădit, distanța de 500 metri, începând dela intrarea localului de vot.

Art. 67. — Președintele secțiunii de votare, înainte de începerea votării, va lua măsurile de poliție necesare pentru asigurarea intrării în ordine a alegătorilor în sala de vot.

Biurul electoral județean va elibera candidaților cărți de intrare valabile pentru toate secțiunile de votare, iar delegaților și asistenților numai pentru secțiunea la care au fost desemnați.

Art. 68. — Pentru menținerea liniștei și bune ordine, precum și pentru executarea măsurilor ordonate, președintele va avea la dispoziție forțele militare trimise după cererea și chibzuința președintelui biuroului electoral județean.

El va putea cere direct și alte forțe militare autorităților locale, pe a sa răspundere, în caz de trebuință.

§ 4. *Votul și procedura votării.*

Art. 69. — Cetățeni cari au primit cărți de votare sunt obligați să voteze la secțiunea corespunzătoare domiciliului lor.

Membrii și funcționarii biurourilor secțiunilor de votare, delegați și asistenți, își vor exercita dreptul de vot pe baza cărților de alegător ce posedă la secțiunea la care funcționează. Candidații vor avea dreptul să voteze la ori care din secțiunile circumscripției în care candidază, chiar dacă certificatul de alegător emană dela altă circumscripțiune.

Candidații, delegații și asistenții, deosebit de cărțile speciale, constatând calitatea fiecăruia spre a-și putea îndeplini misiunea lor.

Aceste cărți speciale se vor libera de președintele biuroului electoral județean cel puțin cu 3 zile înainte de alegere.

Alegătorii cari nu își vor exercita, fără teme legitime, dreptul de vot, se vor pedepsi cu amendă de 500 lei de președintele secțiunii de votare prin procesul verbal dresat de el pentru constatarea încheierii operațiunilor.

Amenda alegătorilor din colegiile senatoriale ale

consilierilor comunali și județeni și ale Camerelor profesionale va fi de 10.000 lei, fără ca să se poată reduce sub nici un motiv.

Amenzile se vor da toate în folosul comunei unde domiciliază alegătorul condamnat.

Condamnarea pronunțată de președintele secțiunii este executorie dacă nu s'a atacat cu apel la judecătorul circumscripției unde domiciliază alegătorul.

Un extract de pe închierea condamnatorie se va înainta primarilor respectivi de îndată de către președinții biurourilor de votare.

Primarii sunt obligați a afișa numele alegătorilor condamnați, constatând data afișării prin proces-verbal.

Alegătorii amendați au dreptul de apel în contra condamnării la judecătoria respectivă în termen de 5 zile dela afișare.

Apelul se judecă fără alte citațiuni decât afișarea termenului la ușa judecătoriei respective; acest termen nu poate fi mai lung de 10 zile dela primirea amenziilor.

Art. 70. — Alegătorii împiedecați să-și exercite dreptul de vot vor putea, pentru a preveni condamnarea, să trimeată în scris, în prezința sau în cursul alegerii, președintelui secțiunii de votare unde urma să voteze, cererea de motivare, întărită cu dovada scrisă a temeiului legitim.

Cererea de motivare se poate prezenta prin orice alegător votant la acea secțiune.

Președintele, găsind cererea întemeiată, decide motivarea prin rezoluțiune scrisă.

Art. 71. — Alegătorii condamnați vor fi apărați de pedeapsă dacă vor dovedi că nu și-au putut exercita dreptul de vot din cauză de boală sau oricare altă legitimă împiedicare lăsată la aprecierea justiției.

Iustificarea se face prin orice dovadă admisă de judecător.

Art. 72. — Alegerile pentru Adunarea deputaților vor dura o singură zi.

Ele vor începe la ora 8 dimineața și vor dura până la ora 20, între 21 Septembrie și 21 Martie și dela ora 7 până la ora 20, dela 21 Martie până la 21 Septembrie.

În caz când la ora 20 sunt alegători prezenți pentru a vota, votarea va continua, fără întrerupere, până ce toți alegătorii prezenți vor fi votați. În nici un caz votarea nu va putea trece peste ora 8 a dimineții zilei următoare, când scrutinul va fi închis, în orice caz.

Pentru Senat alegerile vor dura 3 zile și anume: O zi alegerea senatorilor prin sufragiul care se va face în aceleași condițiuni și va putea dura același timp ca și alegerea deputaților;

O zi alegerea senatorilor de către colegiul consilierilor comunale și județene.

O zi alegerea senatorilor de către colegiul Came-

relor de comerț, industrie, agricultură, muncă și de către universități.

Intre alegerile de Cameră și Senat va fi cel puțin două zile de repaus,

Art. 73. — Suspendările se hotărăsc de președinte după apreciere, ele neputând depăși două ore în tot cursul zilei și două ore în cursul nopții, fără ca toți membri biuroului să poată părăsi în acelaș timp sala de votare. Suspendările trebuiesc anunțate prin afiș cu o oră înainte la ușa localului de vot.

În timpul suspendărilor, asistenții, candidații și delegații vor putea rămâne în sala de votare, iar urnele de votare vor rămâne în aceeaș cameră de votare sub pază permanentă.

Art. 74. — Alegătorii vor veni la vot potrivit publicațiunilor în zilele fixate pentru alegeri.

Alegătorii sunt introduși în sala de vot în serii corespunzătoare numărului gheretelor. Fiecare prezintă cartea de alegător președintelui, care îi încredințează buletinul de vot și stampila pentru votare.

Președintele vizează cu parafa sau sigilul său, pe verso, fiecare carte a alegătorului care a votat și o restitue astfel.

Art. 75. — Votul este secret. Alegătorul votează în gheretă închisă, aplicând stampila care poartă mențiunea votat înăuntrul pătratului care cuprinde lista pe care voiește a o vota.

Îndoirea greșită a buletinului nu atrage nulitatea votului dacă secretul votului este respectat.

Art. 76. — Alegătorul după-ce a votat, îndoiește buletinul în patru, astfel ca pagină albă, care poartă sigilul de control, să rămâie în afară

Președintele va primi buletinul astfel îndoit și după-ce se va convinge de existența sigilului de control îl va introduce în urnă, având grijă să nu se deschidă.

Când buletinul se va deschide din erorarea președintelui, se va da alegătorului un nou buletin.

Stampila încredințată pentru votare se va restitui președintelui odată cu buletinul.

Art. 77. — Fiecare alegător va avea dreptul să conteste identitatea persoanei care se prezintă la vot. Într'un asemenea caz, dacă persoana contestată știe scrie și ceti, va fi ținută să reproducă iscălitură sub controlul biuroului, spre a se putea face comparația.

Dacă persoana nu știe ceti și scrie, se vor lua informațiuni dela alegătorii prezenți din sală sau din afară.

Dovedindu-se contestația întemeiată, președintele va opri dela vot pe alegătorul contestat, va consemna incidentul în proces-verbal și va trimite cu o adresă autorităților polițienești pe acel contravenient pentru identificarea lui și darea în judecată.

Art. 78. — Alegătorul care nu va prezenta președintelui buletinul și stampila încredințate pentru a vota, se va pune sub strictă supraveghere, spre a nu comu-

nica cu nimeni până la terminarea alegerii.

Art. 79. — Președintele biuroului are dreptul a face să înceteze ștaționarea anormal prelungită a unui alegător în ghereta de vot.

Art. 80. — Nimeni nu are dreptul a descoperi sau a căuta să descopere secretul votului, nici chiar într'o instrucțiune sau contestațiune judiciară, ori într'o anchetă parlamentară sau de altă natură.

Art. 81. — Indată după închiderea scrutinului, și în aceeaș zi, președintele procedează la despuerea lui în fața candidaților, delegaților și a asistenților prezenți. El citește cu glas tare, la deschiderea fiecărui buletin, numărul listei care a fost votată, arătând votul candidaților, delegaților sau asistenților prezenți.

Rezultatul se constată în două liste, una ținută de greșier și alta de unul de asistenți, desemnat de președinte.

În aceste liste se vor înscrie:

a) Numărul total al votanților;

b) Numărul voturilor nule sau anulate;

c) Listele de candidați în ordinea înscrisă în buletin;

d) Numărul voturilor întrunite de fiecare listă.

Art. 82. — Sunt nule buletinele cari nu poartă pe ele sigiliile sau sigiliul de control aplicat de președinte, acelea prezentate deschise, buletinele îndoite cu listele în afară, acelea cari conțin adause de nume sau expresii, acelea cari nu ar fi din cele imprimare prin îngrijirea autorității judecătorești, cari conțin ștergeri de nume din liste, cari vor avea stampile aplicate pe mai multe liste, sau cari conțin semnele evidente ale unei prealabile înțelegeri.

Buletinele cari nu poartă sigiliul sau sigiliile de control, acele cari sunt prezentate deschise sau chiar prezentarea lor. Aceste voturi se socotesc ca neexprimate și nu intră în calculul voturilor. Pentru celelalte anularea se pronunță de președinte la despuerea scrutinului. Acestea din urmă se socotesc exprimate și intră în calculul voturilor; Buletinele anulate se anexează la dosar.

Deasemenea se vor atașa la dosarul alegerii și buletinele contestate în timpul despoierii voturilor și cari n'au fost anulate, cu mențiunea cărei liste au fost atribuite.

Art. 83. — Despuierea scrutinului terminată, președintele secțiunii încheie proces-verbal în dublu exemplar asupra mersului operațiunilor, constatând numărul voturilor întrunite de fiecare listă.

Procesele-verbale se semnează de președinte și se contrasemnează de greșier și de asistenți. Unul din exemplare rămâne secțiunii de votare. Buletinele despoiate se ard, iar cele rămase neîntrebuințate se înapoiază odată cu dosarul alegerii președintelui biuroului central județean.

Lipsa semnăturilor asistenților nu are nici un efect asupra validității procesului-verbal.

Președintele va menționa numai motivele cari i-au împiedecat a semna.

Art. 84. — Dosarul cuprinzând listele cu numele alegătorilor cari au votat, listele constatând rezultatele, procesele-verbale și contestațiile privitoare la operațiunile electorale ale secțiunii, precum și buletinele anulate și cele contestate se înaintează de președintele secțiunii până în 24 de ore dela încheierea procesului-verbal prevăzut la art. precedent la biurul electoral județean al circumscripțiunii și se remite președintelui.

Art. 85. — În tot timpul operațiunilor electorale candidații, delegații sau alegătorii pot face contestațiuni asupra acestor operațiuni, cari se vor adresa în scris președinților secțiunilor de vot și înregistra de aceștia, fără a statua asupra lor.

Ele se înaintează biuroului electoral județean al circumscripției, și acesta, la rândul său, odată cu dosarul alegerii circumscripției, le înaintează comisiunii electorale centrale spre a le avea în vedere și cerceta la centralizarea rezultatelor.

§ 5. Centralizarea rezultatelor. Repartiția mandatelor. Proclamarea aleșilor.

Art. 86. — În alegerile pentru Adunarea deputaților, după primirea rezultatului dela toate secțiunile de votare, președintele biuroului electoral județean, ajutat de un greșier și de judecătorul tribunalului desemnat prin sorți în ședință publică conform art. 32, îndată după convocarea corpului electoral, procedează la totalizarea rezultatelor din circumscripție în modelul următor:

Va face suma totală a votanților, a buletinelor anulate și a voturilor obținute de fiecare listă în parte.

Aceste totaluri se înscriu în coloane separate, în tablouri conform formularului anexat.

Se deslușește că oricare ar fi numărul candidaților de pe o listă, se socotește un singur vot pentru fiecare listă.

Aceste operațiuni se constată printr'un proces-verbal, în care se face mențiune de toate contestațiile primite asupra alegerii.

Proces-verbal împreună cu tabloul care totalizează rezultatele, precum și cu procesele-verbale ale secțiunilor de votare, însoțite de toate actele referitoare, formând un dosar șnuruit și parafat, se înaintează de îndată președintelui comisiunii centrale electorale de pe lângă Ministerul de Justiție.

O copie de pe constatarea rezultatului, certificată de președintele biroului electoral județean, se eliberează, la cerere, capului fiecărei liste sau persoanei desemnate de el.

Art. 87. — Dacă într'o circumscripție s'a depus numai o singură listă în alegeri generale, votarea se va urma conform art. 69 și următori și rezultatul se va

comunica, de președintele biuroului electoral județean, comisiunii centrale.

Art. 88. — Îndată ce s'au primit toate rezultatele din țară, comisiunea procedează la facerea calculului și la proclamarea candidaților aleși.

Art. 89. — Lucrările ce se vor efectua de comisiunea centrală electorală se împart în trei categorii principale :

1. Repartizarea mandatelor grupărilor politice pe țară ;
2. Repartizarea mandatelor atribuite fiecărei grupări politice pe circumscripțiuni ;
3. Atribuirea mandatelor candidaților din fiecare listă.

Art. 90. — Pentru repartizarea mandatelor grupărilor politice pe țară se vor face următoarele operațiuni :

a) Se totalizează pe țară numărul votanților, al buletinelor anulate și al voturilor întrunite de fiecare grupare politică, după datele ce s'au primit dela biourile electorale județene.

Comisiunea este în drept să rectifice erorile materiale ce ar constata în totalurile primite dela biourile electorale județene. Rectificările nu se pot face asupra buletinelor ci numai asupra operațiunilor aritmetice greșite. Aceasta rectificare se va constata și motiva prin încheierea semnată de membrii comisiunii ;

b) Se calculează procentul de voturi obținut de fiecare grupare politică față cu numărul total al votanților din întreaga țară

Gruparea politică care în urma acestui calcul se constată că a întrunit cel mai mare număr de voturi pe țară, dar cel puțin un procent de 40% față de celelalte grupări, se declară grupare majoritară, iar celelalte grupări, minoritare.

Nu se declară nici o grupare majoritară în cazul când nici una din ele n'a obținut acest procent de voturi, precum și în cazul când două grupări cari au obținut cele mai multe voturi au paritate de procente ;

c) Se calculează procentele de vot obținute în fiecare circumscripție electorală de fiecare grupare politică, față de numărul total al votanților din circumscripțiune.

Procentele astfel obținute se înscriu în ordine descrescândă și în coloane deosebite pentru fiecare din ele.

Dacă sunt circumscripții cu procente egale, se preferă în ordine acelea cari au cel mai mare număr de voturi.

Art. 91. — Dacă grupările politice cari s'au stabilit astfel că sunt minoritare pe țara întregă au obținut totuși în unele circumscripțiuni majoritatea absolută a voturilor, ele vor dobândi în aceste circumscripțiuni un număr de mandate proporțional cu procentul de

voturi ce au față de totalul voturilor exprimate din circumscripția respectivă, chiar dacă pe țara întreagă nu au întrunit procentul de 2% din voturile exprimate.

Acest calcul se face înmulțindu-se numărul mandatelor de atribuit în circumscripție cu procentul de voturi obținut; fracțiunile zecimale mai mari ca 0.50 se întregesc la o unitate, iar cele egale sau mai mici ca 0.50 se suprimă.

Voturile ce au avut în aceste circumscripțiuni grupările minoritare se scad din totalul voturilor obținute pe țară de aceste grupări.

Art. 92. — Din numărul total al mandatelor stabilit prin lege pe țara întreagă se deduc mandatele atribuite grupărilor minoritare în circumscripțiunile unde acestea au întrunit majoritatea absolută, chiar dacă pe întreaga țară nu au întrunit procentul de 2%.

Ceeace rămâne din numărul total al mandatelor după aceste deducțiuni se repartizează grupărilor politice pe țară, după distincțiunile de mai jos.

Art. 93. — Repartizarea mandatelor rămase după scăderile prevăzute la art. 92, pe grupări politice și pe țară, se va face în modul următor:

Se dă mai întâiu grupării majoritare jumătate din numărul acestor mandate.

Cealaltă jumătate se împarte între toate grupările, inclusiv cea majoritară, proporțional cu procentele de voturi obținute de fiecare din ele.

În cazul când nu s'a declarat nici o grupare majoritară, mandatele se împart între toate grupările proporțional cu procentul de voturi obținut de fiecare din ele.

În calculele de mai sus se va ține seamă de regula dela art. 91, alin. 2.

Art. 94. — Repartizarea mandatelor atribuite fiecărei grupări politice pe circumscripțiuni se face astfel:

Mandatele atribuite fiecărei grupări minoritare se repartizează pe circumscripții electorale listelor respective după ordinea procentelor de voturi.

Mandatele atribuite grupării majoritare se repartizează pe circumscripții după-ce s'a scăzut din numărul mandatelor fixate prin lege, pentru fiecare circumscripțiune, mandatele atribuite grupărilor politice minoritare.

Grupărilor politice minoritare cari au întrunit pe țară un procent de voturi mai mic de 2% din numărul total al voturilor nu li se repartizează nici un mandat.

Art. 95. — Atribuirea mandatelor candidaților de pe fiecare listă se face în ordinea însrierii lor. Candidații nealeși se proclamă supleanții listelor respective.

Art. 96. — Comisiunea centrală este datoare a termina operațiunile acestea în termen de cel mult 8 zile delă efectuarea alegerii pentru Adunarea deputaților.

Ea constată prin încheierea semnată de toți membrii rezultatul general, stabilind numele candidaților aleși pe întreaga țară și al supleanților lor.

Rezultatul general și repartizarea mandatelor se va publica prin Monitorul Oficial.

Art. 97. — În caz de vacanță, din orice cauză, supleanții fiecărei liste, dacă mai sunt eligibili în acel moment, sunt chemați, în ordinea în care figurează pe liste, să înlocuiască pe titularii listei respective.

Art. 98. — Alegeri parțiale pentru Adunarea deputaților nu se fac decât în următoarele cazuri:

a) Când Adunarea invalidează o alegere dintr'o circumscripție;

b) Când nu mai sunt supleanți cari să înlocuească pe titularii listei cari au pierdut mandatul din orice cauze.

În acest din urmă caz, alegerea parțială nu se mai face dacă vacanța s'a produs în cursul ultimei sesiuni a legislaturii.

În caz de alegeri parțiale centralizarea rezultatelor și proclamarea aleșilor se face de biuroul electoral județean, care proclamă alese listele sau candidații cari au întrunit cel mai mare număr de voturi.

Art. 99. — Reprezentarea minorității nu se aplică la alegerile pentru Senat.

Biurourile electorale județene îndată ce se găsesc în posesiunea rezultatelor dela toate secțiunile, procedează la totalizarea voturilor obținute de fiecare listă în parte și atribue mandatele de senator pe baza majorității relative listei care a obținut cele mai multe voturi.

Dacă sunt liste cu voturi egale, se trage la sorți lista care trebuie proclamată aleasă.

Dacă alegerea s'a făcut pentru un singur loc de senator, se totalizează voturile obținute de fiecare candidat și mandatul de senator se atribue pe baza majorității relative candidatului care a obținut cel mai mare număr de voturi.

Vacanțele se completează prin alegeri parțiale, afară de acelea cari se produc în ultima sesiune a legislaturii.

Art. 100. — În termen de 24 ore dela primirea rezultatelor dela secțiunile de votare, biuroul central electoral va aduce la cunoștința publică rezultatul general al alegerii din circumscripție pentru toate categoriile de senatori și pentru alegerile de deputați în cazurile prevăzute de art. 99.

Aceasta se va face prin Monitorul Oficial, prin ziare și prin publicațiuni ce se vor afișa la toate judecătoriile, la prefectura județului, la toate primăriile comunelor urbane și rurale și la sediul Camerelor profesionale pentru alegerile respective.

Art. 101. — La alegerea de senator universitar, lucrările prevăzute la articolul precedent se îndeplinesc de către președintele biuroului respectiv, adică de rectorul Universității asistat de secretarul general al Universității.

Votarea se face prin buletine scrise de mână. Mandatul se atribue de președintele biuroului candidatului care a obținut cel mai mare număr de voturi. În

caz de paritate se procede prin tragere la sorți; votarea începe la 9 dimineața și va dura până la ora 17. Rezultatul se comunică biurolui central electoral împreună cu dosarul alegerii, care se va înainta de acesta Senatului.

Art. 102. — Operațiunile fiecărei alegeri sunt supuse controlului superior al Adunării respective.

Când Adunarea constată o eroare de calcul va rectifica eroarea și va atribui mandatul candidaților în drept.

CAPITLUL VII.

Penalități.

Art. 103. — Orice funcționar administrativ, judecătoresc, comunal sau județean, precum și orice persoană investită cu vreuna din atribuțiunile puterii publice, care va neglija de a îndeplini vreuna din îndatoririle sau serviciile ce-i sunt impuse prin această lege, se va pedepsi cu amendă dela 200 până la 2.000 lei și cu pierderea dreptului de a mai ocupa funcțiuni publice pe termen de 2 ani.

Art. 104. — Acei ce vor încerca să dobândească cărți de alegător sub nume fals sau în virtutea unor drepturi pe cari știu că nu le au, precum și acei cari cu știința lor vor fi ascuns vreo incapacitate din cele prevăzute în legea de față, se vor pedepsi cu amendă dela 500 până la 2.000 lei.

Judecătorii, sau orice alt funcționar, cari vor fi eliberat cărți de alegător vreunei persoane care nu este înscrisă în listele electorale, sau vor fi omis cu rea credință sau vor fi refuzat să elibereze asemenea cărți cetățenilor înscrși pe liste, se vor pedepsi cu închisoare dela 15 zile la 3 luni și cu amendă dela 590—2.000 lei.

Cu aceeaș pedeapsă se vor pedepsi și primarii, iar în comunele rurale și notarii, cari au falsificat listele electorale cu bună știință, introducând în ele persoane ce nu au calitatea cerută de lege.

Art. 105. — Cei ce vor nota în virtutea unei cărți eliberate în unul din cazurile prevăzute la articolul precedent, se vor pedepsi cu închisoare dela 15 zile la trei luni și cu amendă dela 500 până la 2.000 lei.

Art. 106. — Se va pedepsi cu aceeaș pedeapsă :

a) Acel care va încerca să dobândească cărți de alegător și în alte circumscripții decât aceea a domiciliului său real ;

b) Acel care va încerca să voteze în două sau mai multe circumscripții ;

c) Acel care se va prezenta cu cartea unui alt alegător și va vota sau va încerca să voteze, precum și acel care va ajuta să comită fraudă, imprumutând cartea sa.

Art. 107. — Președinții biurolurilor cari cu rea credință, vor fi refuzat de a primi un alegător să vo-

teze, se vor pedepsi cu pierderea dreptului de a vota și a fi eligibili dela 1 până la 2 ani și cu amendă dela 1.000 până la 3.000 lei.

Art. 108. — Membrii biurolurilor cari, fără motiv justificat, nu se vor prezenta pentru a începe operațiunile electorale la ora fixată de lege, se vor pedepsi cu amendă dela 500 până la 1.000 lei.

Dacă, din cauza absenței lor nejustificate, s'a amânat alegerea, pedeapsa va fi închisoarea dela o lună până la 6 luni și amenda dela 1.000 până la 2.000 lei.

Art. 109. — Membrii biurolurilor cari se vor fi întrunit și vor fi procedat la alegere într'un alt local decât cel destinat în acest scop se vor pedepsi cu închisoare dela o lună până la 6 luni și cu amendă dela 1.000 până la 2.000 lei.

Art. 110. — Membrii biurolurilor cari refuză de a subscrie actele alegerii se vor pedepsi cu pierderea dreptului de a vota și de a fi eligibili, cu închisoare dela o lună până la 6 luni și cu amenda dela 1.000 până la 2.000 lei.

Art. 111. — Dacă cel însărcinat a primi, a număra, sau a despoia buletine, va fi sustras, adăugat sau alterat buletinele sau va fi cetit alte nume decât cele scrise într'însele, se va pedepsi cu închisoare dela o lună până la 6 luni și cu amenda dela 1.000 până la 2.000 lei și cu interdicția pe timp mărginit.

Art. 112. — Cei cari vor intra cu arme în sala alegerii se vor pedepsi cu închisoare dela 15 zile la o lună și cu amendă dela 50 la 500 lei.

Art. 113. — Dacă rezultatul unei alegeri nu s'ar putea proclama din cauză că membrii biurolului refuză de a subscrie actele alegerii, aceștia se vor pedepsi cu închisoare dela o lună la 6 luni și cu amendă dela 3.000 la 30.000 lei.

Art. 114. — Acel care se va dovedi că a cum-părat voturi sau abțineri dela vot, precum și acei ce și-au vândut votul lor, se vor pedepsi cu închisoare dela 3 luni la un an și cu amendă dela 500 la 5.000 lei și cu interdicția pe timp mărginit.

Art. 115. — Acei cari, prin lovituri, sau violențe vor fi influențat votul unui alegător sau îl vor fi pus în pozițiune de a se abține dela vot, se vor pedepsi cu închisoare dela o lună până la 3 luni și cu amendă dela 500 la 2.000 lei.

Art. 116. — Oricine, prin ultraj sau violențe asupra biurolului electoral sau asupra unui membru, va fi întârziat sau împiedecat operațiunile electorale, se va pedepsi cu închisoare dela o lună la 6 luni și cu amendă dela 100 la 1.000 lei.

Art. 117. — Răpirea sau luarea urnei, care conține voturi nedespoiate, răpirea sau sustragerea dosarelor referitoare la alegere se va pedepsi cu închisoare dela 2 la 5 ani și cu amendă dela 1.000 la 5.000 lei.

Art. 118. — Violarea scrutinului, adăugirea, sus-

tragerea sau înlocuirea buletinelor de vot din urnă, fie înainte de votare, fie în timpul votării, fie în timpul despoierii, de către membrii biuroului sau de către agenții forței publice însărcinați cu paza urnei sau de către oricine altul, se va pedepsi cu închisoare dela 5 la 10 ani și cu amendă dela 1000 la 10.000 lei.

Art. 119. — În toate cazurile prevăzute în legea de față se va putea aplica și pierderea dreptului de a fi alegător și eligibil până la maximum de 5 ani.

Art. 120. — Acțiunea publică și cea privată se prescrie în termen de patru luni dela proclamarea rezultatului alegerii.

Art. 121. — Manifestele și publicațiunile electorale, cari nu conțin instigațiuni contra ordinii și siguranței Statului sau calomnii, nu se pot împiedica a fi afișate pe străzi și în piețele publice.

Cei cari intenționat le vor distruge se vor pedepsi cu amendă dela 500 la 2000 lei.

Art. 122. — În caz când Ministerul Public n'ar lua inițiativa, 20 alegători au dreptul de a intenta și susține acțiunea publică pentru pedepsirea delictelor comise în timpul alegerilor.

Art. 123. — Delictele prevăzute prin legea de față se vor judeca de către jurați, afară de cele săvârșite de funcționarii publici, cari vor fi deferite instanțelor ordinare.

CAPITOLUL VIII.

Dispozițiuni finale.

Art. 124. — Deputatul sau senatorul ales în mai mult de o circumscripție în aceeaș Adunare, este dator a declara opțiunea sa pentru circumscripțiunea pe care voiește a o prezenta, până în zece zile dela verificarea titlurilor.

De nu va fi deciarat opțiunea sa în acest termen, Adunarea va decide prin vot în care circumscripție va rămâne.

Deputatul sau senatorul ales în ambele Corpuri legiuitoare este dator a declara opțiunea sa în acelaș termen pentru Adunarea din care voiește a face parte.

De nu va fi făcut opțiunea în acest termen se va socoti ales în Adunarea ale cărei alegeri nu au avut loc în urmă.

Locurile de deputat rămase vacante se atribuie de președinte candidaților depe listele respective cari nu au fost proclamați.

Dacă se găesc asemenea candidați sau dacă e vorba de locuri de senator, corpul electoral se convoacă pentru o nouă alegere în termen legal.

Art. 125. — Pentru locul de senator, rămas vacant prin opțiune, moarte, demisiune sau altă cauză, corpul electoral al circumscripției respective va fi convocat în termen de două luni cel mai târziu din ziua declarării vacanței.

Art. 126. — Demisiunea membrilor Corpurilor legiuitoare se va da numai către Corpurile respective.

Art. 127. — Incetează de a mai avea exercițiul mandatului lor deputați sau senatorii cari vor pierde vreuna din condițiile cerute pentru a fi eligibil sau care vor fi trecut în alt partid politic decât acela pe lista căruia vor fi fost aleși. Această măsură nu se aplică parlamentarilor aleși în cartele electorale pe țară sau circumscripții.

Adunarea deputaților sau Senatul se rostește asupra pierderii calității de deputat sau senator.

Medicii cari, exercitând mandatul de deputat sau senator, au demisionat din funcțiile lor, revin de drept la locurile lor, dacă acestea, la expirarea mandatului sunt vacante.

Art. 128. — Până la întocmirea listelor electorale permanente, conform art. 13 și următorii, alegerile, în baza legii de față, pentru Adunarea deputaților se vor face depe listele electorale comunale rămase definitive în cursul anului 1926.

Pentru Senat judecătorii vor extrage din aceste liste pe toți acei alegători cari au vârsta dela 40 ani împliniți în sus, precum pe cei prevăzuți de art. 132, și vor forma astfel listele de alegătorii senatoriali din circumscripția lor.

Primarii vor da de urgență orice lămuriri le vor cere judecătorii în îndeplinirea acestei operațiuni pentru dovedirea vârstei.

Judecătorii nu vor putea face nici o înscriere din nou și se vor mărgini numai a constata pe cei cuprinși în listele de comună cari îndeplinesc aceste condițiuni.

Judecătorii sunt îndatorați a începe această operațiune îndată după promulgarea legii și a o termina în cel mult zece zile.

Îndată ce aceste operațiuni au fost terminate, judecătorii vor comunica biuroului electoral județean numărul de alegători pentru Cameră și Senat, conform art. 17.

Pentru alegerile senatoriale ale colegiilor compuse din consilieri comunali și județeni și din membrii Camerelor profesionale se va urma conform art. 20.

Imprimarea și distribuirea cărților de alegător pentru aceste prime alegeri se va face în acelaș mod ca și pentru celelalte alegeri, după cum se arată în cuprinsul legii în articolele respective.

Aceste liste electorale astfel alcătuite și cărțile de alegător elberate în baza lor nu sunt permanente. Acelea cari vor deveni permanente sunt listele cari se vor alcătui conform art. 13 și următorii din lege și cărțile de alegător cari se vor elibera pe baza lor. Fotografia nu se va cere pentru cărțile de alegători din orașe, eliberate pe baza acestor liste provizorii.

Art. 129. — Toate cheltuelile pentru confecționarea listelor electorale, imprimarea cărților de alegător și a oricăror publicațiuni făcute de autorități în baza

acestei legi în afară de tipărirea buletinelor sunt în seama Ministerului de Interne.

Tot în sarcina Ministerului de Interne sunt plata diurnelor a magistraților și a funcționarilor cari au diferite însărcinări cu prilejul alegerilor, precum și întreținerea și transportul lor și al trupelor și misiile acestora, materialul necesar operațiunilor electorale, gherete, stampile, urne, etc.

Art. 130. — Toate termenele prevăzute în legea de față se socotesc pe zile libere. Când termenul va expira într-o zi de Duminică sau de sărbătoare se va prelungi cea dintâiu zi lucrătoare.

Art. 131. — Toate cererile și actele în materie electorală sunt scutite de taxe de timbru și înregistrare.

Art. 132. — Cetățenii sub vârsta de 40 ani, cari la promulgarea acestei legi se găseau înscrși ca alegători pentru Senat în virtutea art. 5 din decretul lege electorală No. 3402 din 14 Noemvrie 1918 în Vechiul Regat și Basarabia, își păstrează și în viitor drepturile de alegători la Senat și vor fi înscrși ca atari în listele electorale respective.

Art. 133. — Durata Parlamentului este 4 ani, socotindu-se dela data convocării corpurilor legiuitoare

Art. 134. — Legile și regulamentele contrare legii de față sunt și rămân abrogate.

Ordonanțe cu caracter administrativ.

Averea comunală.

Ministerul de Interne, Direcțiunea comunală. No. 16710. C. din 20 Mai 1926. Domnule primar. Prin articolele 212, 213 și 214 din legea pentru unificarea administrativă se impune obligațiune administrațiilor comunale.

a) De a întocmi un inventar de averea mobilă și imobilă a comunei, completat și sprijinit de planuri, hotărnicii și alte acte descriptive, care să fie ținut la curent cu toate modificările ce ar interveni în situația averilor și care inventar să fie păstrat în arhivă sub răspunderea funcționarului însărcinat și a serviciului respectiv;

b) La intrarea în funcțiune a unui nou consiliu comunal, acesta să ia cunoștință de cuprinsul inventarului iar primarul și delegația permanentă să se asigure personal de existența și starea mobilelor și imobilelor trecute în inventar;

c) A supraveghea de aproape proprietățile, îngrijind a se face la timp reparațiunile necesare clădirilor și a nu lăsa neproductive diferite bunuri, stăruind că ele să fie întrebuințate conform destinațiunilor și spre cel mai mare folos al comunei;

d) A observa că să nu se producă uzurpări sau cotropiri și a lua toate măsurile necesare pentru conservarea sau dobândirea drepturilor privitoare la proprietățile respective.

Această chestiune prezentând o deosebită importanță, fiind vorba de averea comunelor, Ministerul vă roagă să luați măsuri pentru stricta executare a dispozițiunilor legii, cunoscând că pentru ori-ce pagubă ce ar suferi comunele, administrațiile respective sunt răspunzătoare bănește, potrivit dispozițiunilor art. 281. și următorii din menționata lege.

De executarea acestor dispozițiuni vă rugăm să binevoști a ne raporta. Subsecretar de Stat, M. D. Berlescu. Director general, C. Popescu.

Verificarea cassei.

Ministerul de Interne Direcțiunea comunală. No. 15607 C. din 14. Mai 1926. București. Domnule primar. Legea de unificare administrativă stabilește printre atribuțiile delegațiunii permanente comunale și aceia de a verifica cât de des cassa comunei, incheind despre aceasta un proces-verbal pe care îl va supune consiliului (art. 54. alin. h.).

Comunicându-vă cele ce preced, vă rugăm să luați măsuri pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor de mai sus, cunoscând că potrivit art. 234. din legea asupra contabilității publice, cei însărcinați cu inspectarea și controlarea cassei comunale sunt răspunzabili pentru ori-ce deficit al percepțiilor și casierilor comunali, care nu s-ar putea acoperi cu garanția acestora și care ar proveni din cauza lipsei de verificare asupra gestiunii lor.

Cu ocazia verificării cassei comunale, a scriptelor și a tuturor actelor de contabilitate și casserie, delegația permanentă va avea în vedere ca să examineze și mersul încasărilor veniturilor comunale aplicând în cazul când ar constata neglijență din partea funcționarilor însărcinați cu aceste operațiuni sancțiunile prevăzute de art. 17. din legea contabilității. p. Ministru M. D. Berlescu. Diéctor gen. C. Popescu.

Plata primarilor și delegațiilor permanente.

România Ministerul de Interne, Direcțiunea Comunală No. 16711/C. din 20 Mai 1926. Domnule primar. Ministerul a constatat, că unele consilii comunale au aprobat credite suplimentare la articolele de personal pentru sporiri de left și cheltuieli de reprezentare acordate primarilor peste cifrele fixate prin bugetul pe 1926, și cu aceasta ocaziune au fixat retribuțiuni exagerate și membriilor delegațiunilor permanente, încărându-se astfel bugetul.

Art. 34. din Legea de unificare administrativă prevede că consiliul comunal fixează în fiecare an retribuția primarului și a membrilor delegației per-

manente, după mijloacele de cari dispune comuna, însă la votarea bugetului.

Pe de altă parte art. 41 din Legea contabilității dispune că alocațiunile pentru personal nu vor putea fi sporite nici direct, nici indirect, prin credite suplimentare.

Prin urmare procedarea consiliilor comunale, cari au modificat retribuiunea primarului prin deschidere de credite, fiind ilegală, decisiunile luate sunt nule, conform art. 20 alin. b. din legea de unificare administrativă.

Primarul urmează să primească pentru anul în curs 1926 retribuiunea ce este fixată prin buget și nimic mai mult, iar pentru membrii delegațiunii permanente, în cazul când în buget nu figurează nici o sumă pentru retribuiunile lor, în vedere că la majori-

tatea bugetelor au fost aprobate înainte de alegeri, să se deschidă un credit extraordinar special, ținându-se seama ca retribuiunea ce li-se va fixe să nu fie sub nici un motiv mai mare decât cea fixată prin bugetul pe 1926, pentru primar.

Atrăgându-vă serioasă atențiune asupra acestei chestiuni, vă rugăm să binevoiți a lua măsuri pentru stricta executare, ministerul ne admitând ca dispozițiunile legilor în vigoare să fie călcate și interesele personale să primeze interesele comunii și în cazul când va constata abateri va aplica contra consiliilor comunale respective sancțiunile prevăzute de cap. VI. art. 273 plus cele prevăzute la cap. VII. (art. 281 și următorii). Subsecretar de stat M. D. Berlescu. Director General, Const. Popescu.

Rezumate de Jurisprudență.

Testament reciproc. Art. 1248 c. civ. austriac. Substituțiune fideicomisară. — Condițiunile ce trebuiesc îndeplinite spre a fi o substituțiune fideicomisară. Ca o dispozițiune să fie substituțiune fideicomisară, ea trebuie să cuprindă o îndoită liberalitate având de obiect aceleași bunuri, făcute în folosul a 2 persoane diferite instituitul și substituitul; ca aceste libertăți să fie legate între ele printr'o trecere de timp — tractus temporis; — ca dispozițiunea să stabilească între aceste persoane o ordine succesivă în așa mod ca al II-lea gratificat să moștenească pe cel instituit în urma morții acestuia și în fine ca dispozițiunea să cuprindă sau să reiasă pentru cel gratificat, obligațiunea de a păstra și remite bunurile substituitului.

Că, în speță, după ce mai întâi consoții Lazăr și Stana Tohănean, și-au instituit reciproc legatari universali asupra bunurilor comune (prin testament reciproc), asupra cărora ambii soți aveau drept egal de proprietate și după ce au restrâns pe copii la părțile oficioase, prin punctul 4 din testament, în intențiunea părților a fost ca întreaga avere a părților din momentul facerii testamentului, să se transmită după moartea ambilor soți, copiilor în părți egale cum prevede dispozițiunile acestui punct.

Că, fiecare din soți, fiind instituit reciproc succesor asupra porțiunei averii celui ce va deceda mai întâi, — testatorii au dispus o substituțiune fideicomisară în favoarea copiilor ambilor testatori.

Decedând soțul, și soția sa declarându-se de erede în baza testamentului, nu avea asupra acestei averi decât uzufructul pe tot timpul vieții ei, fiind deci obligată prin însăși natura substituțiunei a păstra și remite intactă copiilor averea primită dela defunctul

ei soț. (C. Apel Tg.-Mureș n. c. I. 639/923. C. J. III 926).

* * *

Divorț. Litispendență. Art. 180 pct. 5 combinat cu art. 674 din pr. civilă, relativ la disp. art. 102 al legii XXXI. din 1894. Prin derogare dela principiile litispendenței, art. 674 pr. civ., în materie de divorț, prevede în mod precis că tribunalul trebuie să stabilească pensiunea prin decusul care ordonă separarea de pat și masă, pronunțându-se și asupra dispozițiunilor conexe menționate în art. 102 al legii XXXI din 1894; — iar aliniatul ultim al art. 674 pr. civ. prevede lămurit că acest articol este aplicabil și dacă asupra întreținerii femeii, a plasării și întreținerii copiilor, a decis deja o judecatorie sau o autoritate tutelară înainte de intentarea acțiunei, sau înainte de cererea de conciliațiune preventivă.

Că dar, în speță, față de situațiunea de fapt, tribunalul era îndatorat să constate oă nu poate fi vorba de litispendență și că deci nu era cazul de a face aplicațiunea art. 180 pct. 5 din pr. civ.; că neprocedând așa, Curtea a trebuit să constate cu drept, că tribunalul numai cu călcarea regulilor de procedură prescrise de art. 674 pr. civ. — a pronunțat încheerea prin care a declarat stinsă procedura în ce privește cererea de întreținere a femeii și că această cerere nefiind legitimată, Curtea a trebuit să o casese și să restituie dosarul, pentru ca tribunalul să se pronunțe lămurit asupra admiterei sau neadmiterei cererei, cu atât mai mult cu cât în speță tribunalul trebuia să constate că reclamanta, o asemenea cerere de întreținere provizorie, nu a făcut încă prin acțiune și nici verbal înaintea tribunalului, până la pronunțarea încheerii de mai sus.

(Curtea de Apel Tg.-Mureș din 10 Martie 1924. Președinte A. Bersan, Alex. Ballan, raportor.)

Notă. Speța rezolvată mai sus de Curtea de Apel Tg.-Mureș, în mod foarte juridic, a fost următoarea:

Reclamanta a intentat acțiune de divorț, înaintea tribunalului Ibașfalău, contra soțului său, cerând în baza art. 80 pct a) b), c) al legii XXXI din 1894, desfacerea căsătoriei din vina părâtului și obligarea acestuia la plată de pensie alimentară definitivă de 200 lei lunar și spesele procesului.

Tot reclamanta, — dar mai înainte de intentarea acțiunii de divorț amintită mai sus, — a intentat și înaintea Judecătoriei din Mediaș, o cerere de pensie alimentară provizorie contra soțului său, care fiindu-i respinsă, a fost atacată cu apel.

În tot timpul procesului de divorț, și până la pronunțarea încheerii (trib.) atacate cu recurs — reclamanta nu a cerut nici în scris nici verbal înaintea tribunalului pensie de întreținere provizorie.

Iar prin încheerea de mai sus, adusă de tribunal în ziua de 30 Ianuarie 1924, — după ce aceasta a dispus asupra separării de pat și masă și asupra pensiei de întreținere a copilului minor, — în partea ultimă a acestei încheeri și în baza art. 180 pct. 5 pr. civ., a declarat stinsă procedura în ce privește cererea pentru întreținere femeiască.

Tribunalul a găsit că, între — cererea de pensie alimentară provizorie intentată de reclamantă la Judecătoria Mediaș și cererea din acțiunea de divorț de a i-se acorda pensie de întreținere femeiască, — există litispendență.

Și deci excepția dilatorie ridicată de părât în baza art. 180 pct. 5 pr. civ. care prevede cazul de litispendență, — pe care părâtul o poate opune oricând când este vorba să fie chemat în judecată pentru același obiect și cauză de aceeași parte la instanțe diferite (Art. 147 pr. civ.), — fiind admisă a dispus prin încheerea adusă asupra separării de pat și masă, și stingerea în ce privește cererea de întreținere femeiască.

Această încheere fiind atacată cu recurs la Curte, a fost casată, — și s'a dispus trimiterea dosarului tribunalului Ibașfalău, să se pronunțe asupra acordării sau neacordării pensiei alimentare, potrivit art. 674 alin. ultim din procedura civilă.

Într'adevăr, prin derogare dela normele generale, în materie de divorț, referitor la pensie de întreținere a femeii și asupra așezării și întreținerii copiilor, tribunalul trebuie să stabilească asupra lor, prin încheerea care ordonă separarea de pat și masă, chiar dacă asupra întreținerii femeii, a plasării și întreținerii copiilor a decis deja o judecătorie, ca în speța sau o instanță tutelară. Aliniatul ultim art. 674 pr. civ., este categoric în această privință.

Deci, în materie de divorț, deși e vorba să fie cineva chemat în judecată, pentru același obiect și cauză, de aceeași parte la instanțe diferite, n'avem litispendență, prin derogare dela principiile generale ale acestei materii, cum foarte bine a decis Curtea de Apel Tg.-Mureș. (C. j. n. III 025)

Drept Succesoral. Subordonarea lui îndeplinirii unei condițiuni din partea succesorilor. Soluție negativă. Conform normelor de drept, dreptul de moștenire derivă de la lege și el există pentru fiecare moștenitor din momentul deschiderii succesiunii. Instanța judecătorească nu are alt rol decât a constata această.

Ca o consecință firească a derivării dreptului de la lege este că nu poate fi condiționat sau subordonat unei condițiuni fie de plată, fie de alta ce ar avea moștenitorul de îndeplinit.

Deci nu poate o instanță să subordoneze dreptul de moștenire a unei persoane la plățile prealabile a sumei obligată a raporta cum și a celor ce formează datoria lăsamântului. (Curtea de Apel din Timișoara. Sentința No. 1518/923. Președinte dr. Ar. Marta, prim-președinte; raportor dl Ernest Ceaul Aslan, consilier.)

Asociație ocazională. Sistarea ei. Art. 62 din c. com. ce regulează i-se aplică. Asociațiunile ocazionale, conf. art. 62 din cod. com. nu sunt supuse regulilor privitoare pe societățile comerciale; ele fiind de o durată nemarginită, conform normelor de drept generale, încetează atunci când unul sau mai mulți asociați își exprimă voința expresă de a nu mai voi să continue asociația, numai ca această renunțare să nu se facă la timp nepotrivit.

În urma încheerii unei asociațiuni ocazionale averea asociației trebuie împărțită conform regulilor eşierei din indiviziune. (Sentința No. 1511/923 a Curții de Apel din Timișoara. Președinte dl Ernest Ceaur Aslan, care a redecătat motivele.)

Vânzare-cumpărare între rude consângene. Presumpția de însrăinare cu titlu gratuit; ce condițiuni se consideră ca act oneros. Restituirea din cauza neîndeplinirii sarcinilor. Art. 919 c. c. a. Conform normelor de drept în vigoare la transmisiunile de avere, când părțile sunt în raport de rudenie consângene de aproape, este presumpția că transmiterea s'a făcut cu titlu gratuit.

Față de această presumpțiune trebuie dovedit că cel favorizat prin transmisiune în fapt a predat contravaloarea și că predarea s'a făcut din averea sa și că a avut din ce s'o dea. În lipsă acestor dovezi transmisiunea trebuie considerată ca făcută sub titlu gratuit.

Din împrejurarea că imobilul instrăinat era grevat cu sarcini rezultă că contravaloarea ce cumpărătorul a urmat să predeie, corespunde valorii imobilului, mai ales când se dovedește că realmente s'a plătit și un preț.

Nu se poate cere restituirea unui imobil din cauza neîndeplinirii sarcinilor, deoarece potrivit disp. art. 919 din c. c. a. partea legală în baza unei clauze esprese de reziliere a convențiunii nu poate cere decât împlinirea convențiunii nu rezilierea. (Sentința No. 1627/923 a Curții de Apel din Timișoara. Președinte dl Ernest Ceaur Aslan, care a redactat motivele).

Vânzare-cumpărare. Dacă curatorul are nevoie să stipuleze condițiunea că vânzarea e condiționată de aprobarea sedriei orfanale. Soluție negativă. Din moment ce se constată că cumpărătorul a avut cunoștință că vânzătorul cu care tratează cumpărarea lucrează în calitate de curator, nu este necesar să se fi stipulat ca condițiune expresă că vânzarea cumpărare nu va fi

perfectată decât în urma aprobării ei de către sedria orfanală, deoarece singura anunțare că lucrează ca curator este suficientă pentru ca partea contrară să fie deșteptată că este necesară acea aprobare — deoarece nimeni nu poate prevala de necunoașterea legii.

Faptul prezentării reclamantului la licitație publică și ocuparea casei de către el constituie fapte concludente care să concludă la o acceptare totală a condițiilor de vânzare puse de sedria orfanală în baza legii. Deci cumpărătorul nu poate reclama o diferență de preț în raport cu prețul plătit la licitație, față de cel tratat cu curatorul. (Curtea de Apel din Timișoara. Sentința No. 1155/923. Președinte dl Ernest Ceaur Aslan care a redactat și considerentele sentinței.)

* * *

Separția de pat și masă; dacă în contra deviziunei care o ordonă se poate face recurs, soluție negativă. În fapt: prin cererea de recurs, pârâta cere dizolvarea deciziei prin care Tribunalul pe baza art. 99 legea XXXI: 1894 a ordonat separarea dela pat și masă, în procesul de divorț intentat de reclamant pe baza art. 80 pct. a) și c) în contra pârâtei.

În drept: Potrivit art. 549 pr. civ. în contra deciziei date în cursul procedurii se poate face recurs numai în cazurile stabilite de lege.

Potrivit art. 665 al II. pr. civ. contra ordonării viețuirii separate, numai atunci se poate face recurs, când aceasta în baza legii absolut nu se poate ordona sau când s'a stabilit durata pe un timp mai lung de cât cel legal.

Potrivit art. 99 legea XXXI: 1894 în cazurile art. 80 din aceeași lege, cum e în speță separarea dela pat și masă trebuie totdeauna ordonată și durata ei nu poate fi mai scurtă de 6 luni și mai mare de un an în afară de cazul când părțile cer prelungirea.

Așa fiind separarea s'a ordonat în baza legii care ordonă imperativ aceasta și în conformitate cu prescripțiile acolo prevăzute și ca atare recursul este inadmisibil. (Curtea de Apel din Timișoara, Sentința de 616—924. Președenția dlui Ernst Ceaur Aslan președinte de senat, care a redactat și considerentele sentinței.)

* * *

Cerere de justificare. Culpă candidatului unui avocat nu poate forma scuza pentru admiterea cererii de justificare. Adesiunea părții adverse la cererea de justificare; consecințe. În fapt: Cu 2 săptămâni înainte de desbaterea apelului, avocatul apelantului a încredințat dosarul și citațiunea candidatului său Dr. Tiberiu Pap, care urma să le trimită dlui avocat Dr. Anton Bogdan, care ca substitut urma să se prezinte înaintea Curții.

Candidatul însă nu a satisfăcut ordinul așa că neprezentându-se apelantul, prin Decis Curtea i-a respins apelul.

Potrivit art. 451 pr. civ. cererea de justificare este admisibilă numai în cazul când partea, sau reprezentantul său a omis un termen fix din cauza unei împrejurări independente de voința lor și nu datorită vinei lor proprii, așa dar, pentru ca partea să fie descărcată de urmările culpei se cere, că ea în cauză să fi făcut toate diligentele necesare.

În speță, chiar dacă se ia de dovedit faptul alegat de reclamant, că omiterea termenului este datorită netrimiterii dosarului și citației de către candidat, avocatului substituit, nu se poate spune, că aceasta nu este datorită exclusiv culpei avocatului reclamantului, căruia îi incumba sarcina de a se interesa și lua măsuri ca clientul său să fie reprezentat înaintea Curții, nepunându-se nici într'un caz degaja de aceste obligațiuni prin predarea dosarului și citația candidatului său prin aceasta Curtea constată că omiterea termenului este datorită lipsei de diligente din partea avocatului reclamantului și ca atare culpei sale.

Așa fiind cererea de justificare neîntruind condițiunile cerute de art. 451 pr. civ. a trebuit a fi respinsă.

Cererea de audiere de martori, nu poate fi admisibilă fiind inutilă, întru cât dupe cum se arată mai sus chiar dovedit faptul alegat, nu poate avea nici o consecință juridică favorabilă pentru reclamant.

Declarațiunea pârâților că nu se pun la cerere de justificare nu poate fi ținută în seamă, întru cât dispozițiunile din pr. civ. privitoare la menținerea în ființă a unei judecăți sunt de ordine publică și ca atare părțile nu pot transige asupra lor. (Curtea de Apel din Timișoara. Sentința No. 1074—923 Președinte dlui Ernest Ceaur Aslan care a redactat și considerentele.)

* * *

Dobândirea naționalității. Condiții. Regulament contrar legii. Nu poate fi recunoscută cetățenia română în cazul când se constată că petentul s'a născut în Rusia și nu a avut niciodată cetățenia austriacă.

Atunci când în legea pentru dobândirea naționalității române se prevede prin art. 65 care va fi termenul de recurs, iar când în regulamentul care dezvoltă principiile legii se prevede că termenul de recurs va curge dela pronunțare și nu dela comunicare — deși hotărârile Comisiunilor de apel se dau fără citarea părților, din aceasta nu se poate susține că regulamentul violează legea, constituția, sau procedura civilă, (Decizia Curții de casație Sec. I nr. 4160—925. Respins recursul contra hotărârei Comisiei de Apel din Cernăuți Președinte dr. E. Mandecioschi).

* * *

Pensionar din Ardeal pensionat înainte de 1 Octombrie 1925. Ce lege i se aplică. Dacă poate cere pensionarea după statutul orășenesc; legea nouă de pensii. În fapt: Racurentul a atacat o decizie a primăriei com. Deva, aprocată de ministerul de interne, prin

care a fost pensionat din oficiu pe ziua de 1 Ianuarie 1925.

In drept: Conform art. 92 din noua lege de pensuni in chestiunile de pensionare a functionarilor din teritoriile alipite pendinte in fata instantelor pana la 1 Octombrie 1925, data punerii in aplicare a noii legi de pensuni in vigoare in acele tinuturi.

Deci in privinta admisibilitatii pensionarii tuturor functionarilor publici de si a functionarilor administrativi se aplica aliniatul 2 al art. 2 din Decretul 1 al Consiliului Dirigent, conform caruia oricare functionar fara considerare la alte criterii legale, pe temeiul consideratiunilor de serviciu, din orice moment poate fi pensionat din oficiu, daca autoritatea in cadere, apreciaza astfel. Deci Primaria Deva si Ministerul de Interne au fost in drept ca in temeiul liberei lor aprecieri sa dispuna pensionarea recurentului, chiar si inainte de implinirea conditiunilor de pensionare prevazute in statutul functionarilor orasului Deva (Decizia nr. 1567—1925. Cas. Sec. III. Presedinte dr. N. Baleanu. Respins recursul lui Titu Liviu Avram contra ministerului de interne).

Daca legea chirilor din 1924 este aplicabila si contra telor nascute dupa punerea in aplicare a acestei legi si cari expira pana la 6 Mai 1927; solutie negativa. Legea chirilor din 1924 atunci cand in art. I arata ca »se prelungesc de drept pana la 7 Mai 1927 numai urmatoarele contracte... cari expira la 6 Mai 1924 sau in cursul acestui termen de prelungire« a putut sa aiba in vedere numai contractele existente atunci fie ca expirau mai tarziu si pe cari legiuitorul intr'un inalt interes social a trebuit sa le prelungeasca.

Deci aceasta lege nu poate fi aplicabila contractelor cari s'au nascut (incheiate) dupa punerea in aplicare a acestei legi, chiar daca termenul acestor contracte expira in intervalul de pana la 1927; caci tendinta legiuitorului fiind de a se apropria cat mai mult de normal, aruncand in sfera dreptului comun chiar o parte dintre contractele atunci existente, cu atat mai mult urmeaza a se aplica normele dreptului comun contractelor de inchiriere ce s'au nascut dupa promulgarea legii chirilor, fiind ca pentru legiuitor la alcaturirea legii din 1924, acele viitoare contracte ce se puteau naste nu prezentau nici un interes social ca sa fi fost necesar a legifera asupra lor; din contra prin disp. art. 49 din legea chirilor nu dispune (Tribunalul Hunedoara. Sectia II-a. Sentinta C. a. 152—1926 din 3 Martie. Presedinte si redactor Lascar Spoiala).

Posesiune. Daca trecerea cu caruta peste un fond strain constituie o tulburare de posesie? Solutie afirmativa. Art. 339 cod. civ. austr. dispune ca posesiunea de orice natura ar fi, nu este ingaduita a fi tulburata de nimeni.

Cel tulburat are dreptul de a pretinde de la Justitie incetarea tulburarii si daunele cauzate.

Prin urmare, in speța, trecerea cu caruta de catre parat peste fondul reclamantului in repetate randuri, desi r's'a interzis acestuia de mai multe ori, constituie o tulburare de posesiune. (Trib. Sf. Gheorghe prin sent. Ca 745 din 1923. Hresedinte si redactorul sentintei C. Pildner I. R. II/926).

* * *

Recurs in Casație. Motive nedeterminate; inadmisibilitatea unui astfel de recurs; recurs pentru o mai largă aplicare a art. 92 c. p. Aiunci când un acuzat face recurs indicand ca singur motiv imprejurarea ca »pedeapsa e prea mare« un astfel de recurs trebuie considerat ca nedeterminat si deci in senzul art. 434 pr. p. al. 3 trebuie respins.

Este inadmisibil recursul in nulitate facut numai pentru o mai largă aplicatie a art. 92 din c. p. (Casația sec. II. Decizia No. 3642—. Presedinte dr. O. Baleanu).

* * *

Impozit de vanatoare. Impunerea cainilor de vanatoare de catre un oras cu municipiu. Daca e un act administrativ de autoritate sau e o chestiune de impozit care are a se judeca de Curtea de apel. Oras cu cu jurisdicție proprie. In fapt: Recursului facut de Societatea Vanatorilor de Munte din Sibiu si alții in contra deciziei Prefecturii județului Sibiu No. 1726—924, prin care recurentii pretind, ca impozitul pentru cainii de vanatoare stabilit, in suma de 300 lei de prefectul pentru județul Sibiu si extins asupra orasului Sibiu, este ilegal.

Ministerul de Interne a sustinut, ca in cauza fiind vorba de un impozit este competente a judeca in baza art. 2 din noua lege de organizare judecătorească, Curtea de Apel respectiva, pentru ca in speța recurentii nu se plang in contra quantumului impozitului de 300 lei stabilit prin statutele județene, ci in contra deciziei respective ordinului ilegal a prefectului, prin care extinde un impozit stabilit pentru județ si asupra orasului municipal Sibiu.

In drept: Considerand deci ca ordinul prefectului atacat cu recurs, este un act administrativ de autoritate urmeaza a se stabili, ca Inalta Curte este competenta a judeca.

Avand in vedere ca orasul Sibiu in baza decretului II, art. 1 al Consiliului Dirigent este oras municipal, care formeaza din punct de vedere administrativ un municipiu independent cu jurisdicția proprie, astfel ca in baza art. 15 din legea XXI din 1886 este indreptatit a percepe taxe, impozite nepercepute de Stat, in baza carui drept a si stabilit o taxa orasesenească specială si anume taxa de 100 lei plătibilă de proprietarii cainilor de vanatoare pentru fiecare caine de vanat.

Vazand mai departe, ca si județul Sibiu din punct

de vedere administrativ are jurisdicție proprie, deci și el este în drept de a percepe taxe, impozite nepercepute de Stat cu aprobarea guvernului, în-ă numai în ce privește teritoriul județului. — Județul Sibiu în baza acestui drept dat prin art. 15 din legea XXI—1886 a și perceput o taxă specială de 300 lei plătită după fiecare câine de vânătoare

Această taxă însă nu poate fi obligatorie pentru orașul Sibiu, ci numai pentru județ, pentru că orașul Sibiu este oraș cu municipiu și are jurisdicție proprie, urmând a se stabili că deciziunea prefecturii județului Sibiu atacată cu recurs este ilegală în ce privește teritoriul orașului Sibiu și deci recursul a trebuit admis. (Decizi No. 1188—1925. Curtea de Casație Sec. III. Președinte Dr. O. Băleanu).

* * *
Contract de schimb. Când poate avea loc invalidarea lui? Art. 1055 și art. 1057, c. civ. austriac. 1. Contractul de schimb în sensul art. 1055 c. civ. a., trebuie a fi considerat ca un contract de vindere-cumpărare, și deci în speță, din momentul când părțile au încheiat contractul de schimb și au predat, reciproc posesiunea imobilelor ce face obiectul convenției, cu obligațiunile luate în acel contract, din acel moment schimbul dintre părți este perfect.

Fiind principiu că nimeni nu poate fi a-și îndeplini o obligațiune din o convențiune matică atât timp cât nici cealaltă parte nu a lăsat-o pe a ei, — deci în speță părătul poate fi obligat a-și îndeplini obligațiunea ce-i este impusă prin însăși natura contractului intervenit cu reclamanta, de a-i face actul și să dea aceștia document de intabulare, dar la această obligațiune nu poate fi constrâns de reclamantă atâta timp cât reclamanta nu-și îndeplinește ea însăși obligațiunile luate. (C. Apel Tg.-Mureș n. c. 427/923 Trib. Pres.)

* * *
Recurs contra încheerii tribunalului. Taxa de sentință se plătește după valoarea indicată în acțiune, întrucât aceasta n'a fost modificată, și nu după valoarea stabilită prin experți, când reclamantul în tot timpul desbaterilor și până la pronunțarea hotărârei n'a susținut altă valoare a obiectelor decât aceea prevăzută în acțiune; — principiu fiind că instanța este legală de acțiunea părții reclamante, așa cum este concepută atâta timp cât acțiunea nu este modificată de reclamant fie verbal, fie în scris, în decursul pertractării și până al darea hotărârei. (C. Apel Tg.-Mureș n. c. 648/923.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PUBLICAȚIUNI.

No. 532/926

Publicațiune

Terenul de vânat al comunei Ilvamare jud. Năsăud se va exarânda pe timp de 5 ani prin licitație publică ce se va ține în ziua de 25 Iulie 1926 oara 13 în cancelaria primăriei comunale.

Prețul strigărei: 2000 lei.

Cunșiunile compuse conform lezei de vânat și ordinarilor în vigoare se pot vedea la primăria comunei între oarele oficioase.

Ilvamare la 14 Aprile 1926

notar comunal.

primar comunal

Publicațiune

Practicant cu praxă de peste 2 ani și capabil de a conduce birou notarial mai mare, posedă limba română și maghiară, sunt necăsătorit și subloc. de rezervă. Ofertele rog a se trimite pe adresa:

Balogh Ștefan student în drept, *Gârceiu* județul Sălaj.

Scrietor cu praxă de 20 ani capabil de a conduce notariatul, cu 6 clase civile posedă limba română, germană și maghiară caut post cu leafă fixă. Ofertele rog a le trimite: *Iosif Wesely* în Banișor u. p. Crasna jud. Sălaj, la notariat.

Un notar cu diplomă și cu 3 ani de serviciu, 34 ani, necăsătorit caută un loc. ca subnotar sau substitut în regiune română.

Ofertele rog pe adresa: *Nagy Adalbert, Pachie* jud. Treiscaune.

Concurs.

Primăria comunei Chier, județul Arad — publică concurs pentru ocuparea postului de impiegat comunal Se cere, ca reflectantul să fie deplin versat în agendele administrative și să fie necăsătorit.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sunt: Salar de 2.500 Lei lunar, încălzit, luminat și locuință (impreuna cu secretarul). Reflectantul va primi vipt pe lângă un preț redus dela notar.

Postul se va ocupa imediat. — Cererile se vor adresa către primăria comunei Chier, județul Arad, p. Spineni.

1 comunei Gilău (jud. Cluj) spre imediată aplicare.
1 grefier solid, care posede minimum 3 ani praxă și vorbește limba statului.

Plată lunară e 4000 Lei.

Oferte rog pe adresa Notarul comunei Gilău (jud. Cluj).

Notar diplomat al Școalei de notar Făgăraș cu praxă de 5 ani, necăsătorit, de naționalitate evreu posedând limba română maghiară germană, deplin vărsat în toate agendele notariale, caută un post de notar, eventual de subnotar

Rog oferte cu condițiunile de salar pe adresa: *Notariatul Beica de jos, jud. Mureș.*

No. 262-1926 not.

Notariatul Poiana

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că dreptul de vânat pe teritoarele comunelor mai jos menționate se va da în arândă pe 10 ani consecutivi cu începere dela 15 Sept. 1926 până la 15 Sept. 1936.

Licitația va avea loc în modul cum urmează:

1. *Poiana* la 9 Iuliu 1926 orele 9 a. m. în localul primăriei din Poiana.
2. *Oprișani* la 9 Iulie 1926 orele 15 d. m. în localul primăriei din Oprășani.

La licitație se vor admite numai acei cari intrunesc condițiunile din legea pentru protecția vânatului.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notariatului din Poiana în orele oficioase.

Poiana, la 23 Adrilie 1926.

Notar: *Aurel Șeran* Primar Poiana *Jucau George*
Primar Oprășani; *Cazau Ioan*

Secretar cu familie mică caută post la un notariat mai mare. Posede limba română și maghiară, în administrația comunală are 12 ani.

Adresa: *Antonie David, Livadia de Câmp.*

Plasa: *Pui. Județul: Hunedoara.*

Un scriitor care are 8 clase liceale și care posedă limba română la perfecție caută un post într'un notariat.

Rog ofertele pe adresa de mai jos:

Eugen Kiss, Str. Pușcași No. 30, Ploești.

Practicant cu praxă de mai mulți ani și capabil de a conduce notariatul, caut un post la careva notariat. Posed limba română, germană și maghiară. Fiind necăsătorit, fără vipt și locuință nu pot merge. Ofertele rog a le trimite pe adresa: *Iosif Kormos* locuitor la Văd. lui *Bela Dézsi, Târgu-Mureș, Str. Gen. Drăgălina 10*

Publicațiune

În conformitate cu dispozițiunile art. 8—14 din L. P. V. și reglementarea vânătoarei, se aduce la cunoștință generală, că teritorul de vânat al comunei Stejeriș (Cârceada) se va da în arândă prin licitație publică pe timp de 10 ani începând la 1 Oct. 1926—30 Sept. 1936.

Ziua licitației este 13 Iulie a. c, orele 9 a. m. Licitația se va ținea în localul primăriei comunale Stejeriș.

Condițiunile de licitație se pot vedea la biroul notariatului cercual Măhăceni.

Stejeriș, la 9 Marție 1926

Vasile Crișan
notar

Nagy Blazius
primar

Dr. George Rusu

advocat

București, str. Traian 159.